درعلیه ده غلطه ده آره‌وه‌لك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ, կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ազդից խմբագրութեան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ

(Շար. օաբաթի թիւէն եւ վերջ)

Եթէ նկատի առնենք այսօրուան մտաւորական զարգացումը, իր մանաւանդ յարափոփոխ հանգամանքը, եւ ուզենք պարզել ժամանակին ու բազմապատիկ պատասխանատուութիւնները, այն ատեն օտար լեզուի մը ուսուցումը պէտք է առաջնորդուի այս սկզբունքներէն.

1. Ցայտանկարուածութեամբ սորվեցնել, այսինքն բառերը պէտք է ընկերանան առարկաներուն։

2. Ցանկալի ըլլալ. աշակերտ մը աւելի լաւ կը պահէ իր մտքին մէջ, երբ հաճոյքով սորված է բան մը։

3. Աստիճանական յառաջդիմութիւն ունենալ օտար լեզուի ուսուցման մէջ։ Իւրաքանչիւր դաս պէտք է հիմնուի նախորդ լաւ սորվուած դասերու վրայ, քայլ մը առնելով դէպ ի առաջ։ Այս նպատակով լաւ կ'ըլլայ որ դասատուն մասնաւոր յուշատետրի մը մէջ արձանագրէ իր սորվեցուցած նոր բառերը։

Այս բոլոր նկատումները կրնան ամփոփուիլ այս լեզուական գլխաւոր սկզբունքին մէջ. «Խօսիլը լեզուի մը ուսուցման աղբիւրն է։» Լեզուի մը գրաւոր եւ քերականական օրէնքներուն ուսուցումը այն ատեն պէտք է սկսուի, երբ բառամթերքը բաւական ճոխ է, անոնց վրայ կրթելու համար։ Ո՛չ մէկ պարագայի մէջ՝ կանոնը պէտք չէ նախընթաց ըլլայ լեզուին գործնական ծանօթացումէն։

Տեսակէտէն գործնականի անցնելով՝ օտար լեզուի մը ուսուցման մէջ ան երեք աստիճանները զանազանելու է.

Առաջին աստիճանին մէջ միայն ականջով լսելու վարժութիւն պէտք է կատարել։

Երկրորդ աստիճանին մէջ՝ ձեռք բերուած բառամթերքը ընդարձակելով հանդերձ պէտք է սկսիլ ընթերցանութեան, ինչպէս նաեւ գիրերն հասկնալու, ուղղագրութեան եւ գրաւոր հրահանգներու։

Երրորդ աստիճանին մէջ, երեք տարբեր՝ խօսակցութիւն-շարադրութիւն, ընթերցանութիւն, ուղղագրութիւն-քերականութիւն իրարու հետ կը խառնուին, փոխադարձ օգնականութիւն մը ընծայելով իրարու։ Խօսակցութեան դասերուն մէջ մեծ մասը տեղի կ'ունենայ շարադրութեան. ընթերցումը, որ սկզբան իբր լսողութիւն եւ ամփոփ կը ծառայէր խօսակցութեան հրահանգի մը, իր կարգին կը նպաստէ բառամթերքի ընդարձակութեան, դասական շարադրութեան օրէնքներու ծանօթացման՝ աւելի բարձր դրական հատուածներու ուսումնասիրութեամբ։ Շարադրութիւնն ալ ուղղագրութեան չափ լաւ միջոց մըն է։

Ուստի լեզուական գանձացուցիչ արդիւնք մը ձեռք բերելու համար լաւ դասագիրք պէտք է ընտրել անոնց համար, որոնք ուղղակի մեթոդով պատրաստուած ըլլան։ Դասագրքին մէջ զետեղուած պատկերները պէտք է ներկայացնեն այնպիսի խաղալիկներ ու առարկաներ, որոնք աչքով դիտողութեան շրջանակին մէջ գտնուին, կամ թէ մանկական առասպելներ պարզեն։ Իւրաքանչիւր պատկերի պէտք է ընկերանայ համապատասխան բառամթերք մը։ Այդպիսի դասագիրքի մը շնորհիւ, ո՛րքան ալ անխնամ տրուի դասը, երբ ու բառը սերտ առնչութիւն մը կ'ունենան, ինչ որ անհաւանական օգտակար կը դառնայ տղուն։ Ամէն անգամ որ աշակերտներ թղթատեն իրենց դասագիրքը, պատկերներով ներկայացուած առարկաներուն յատուկ բառերը, յաճախ կրկնուած, իրենց մտքին մէջ աւելի պիտի գան ամրանալու։ Այսպէս պիտի դիւրանայ օտար լեզուի մը ուսուցումը։

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Անկասկած է ըսել թէ կեանքի գործօն վայրկեանները պէտք չէ փնտռուին զմահած եւ անձնական կեանքի մը ազդեցիկ իրականութեանը մէջ, այլ անոնք պէտք է փնտռուին այնպիսի կենդանի վարժութեան մը մէջ, որ պարզ ու ազնիւ է, եւ միանգամայն նախապատրաստուած՝ բարոյական բարձրագոյն սկզբունքներով։

Միւս կողմէն, պէտք է ընդունինք թէ սովորական բարեկիրթ եւ բարեկեցիկ մարդը, նիւթական աւելի բարեբաստիկ վիճակի մը տիրանալու իր անդադար փափաքովը մեքենայ, դժբաղդաբար, չի ցուցներ իրմէ անկեղծութեան չափ ուղղութեան ոգի մը։

Սակայն, մխիթարական է տեսնել թէ, բարոյականի այն դժուար պահերը, որոնց սկսած է ունենալ իր հոգեփոխութիւնը, եւ այլամիտ ծնողներ, դաստիարակներ, վարիչ մարմիններ եւ հրապարակագիրներ, սկսած են իրենց մասնաւոր ուշադրութեանը եւ հոգածութեան առարկայ դարձնելու այն դերը որ սովորաբար կը տրուի բարոյական դաստիարակութեան՝ մեր ազգ. դպրոցներուն մէջ։

Տարակոյս չկայ որ բարոյական դաստիարակութիւնը զօրաւոր ազդակ մըն է, ամբողջանալու համար ընտանեկան յարկի մը բարոյական առողջութիւնը, եւ ընտանեկան յարկերու բարոյական առողջութիւնը ապահովաբար մէկն է այն կենսական խնդիրներէն, որ պէտք է գրաւէ ամբողջ մարդկութեան ուշադրութիւնը։ Իսկ որ մեր կրթական Ծրագիրները առ հասարակ կը նախատեսեն ազգ. մանկութեան բարոյական պէտքերը. մեր նախնական եւ բարձրագոյն վարժարաններուն մէջ առ հասարակ կը գործածուին կարգ մը դասագրքեր, որոնք կոչուած են աշակերտներուն սորվեցնելու բարոյական եւ կրօնական ճշմարտութիւններ. սակայն պէտք է խոստովանինք թէ, անոնք կա՛մ անբաւական են, եւ կամ կ'աւանդուին այնպիսի մեքենական եւ մակերեւութային եղանակով մը՝ որ աշակերտներուն մտքերը խճողելէ եւ անոնց աւելորդ ծանրութիւն մը պատճառելէ անդին չեն անցներ։

Բարոյական դաստիարակութեան մասին մեր դպրոցներուն մէջ իբր գործ դրուած ջանքերը աւելի հարեւանցի են քան թէ մտաւորական դաստիարակութեան համար գործ դրուած ջանքերը։ Հարկաւ ջանալու ենք ընել մեր դպրոցները կարելի եղածին չափ կրթական պէտքերուն համապատասխանող։ Սակայն, երբեք մոռնալու չենք հիմնելու մեր կրթական գործին ամբողջ շէնքը բարոյական հիմնական դաստիարակութեան կուռ հիման վրայ, զի առանց բարոյականի ուսումը բան մը չարժեր։

Այսպէս լրագրաց էջերու մէջ արտայայտուած ցանկալի խորհրդածութիւններ, եւ ցեր ու ցան քննադատութիւններ՝ բարոյական դաստիարակութեան այս կենսական խնդիրը պիտի ձգեն միշտ անորոշ ա՛յն որ առաջ կը գտնուէր, գիտենք ատոնց ո՛ եւ է բարեփոխման, եթէ բարոյական ուսուցումը դպրոցէն չելլէր։

Մեր դպրոցներուն մէջ բարոյական դաստիարակութեան գործը աւելի արդիւնաւոր ընելու համար պէտք ունինք այնպիսի միջոցներու որոնք հիմնուած են առողջ դատողութեան եւ խիստ կարգապահութեան վրայ։

Բոլոր նախակրթարան յաճախող մանուկները հետեւաբար պէտք է առանձին բարոյականի խնամքով դաստիարակութիւն մը, առաջնորդուած խրատուած եւ կատարելագործուած կրթական ծրագրի մը համաձայն, եւ այնպիսի լեզուով մը որ, ամբողջ մը ըլլայ թէ՛ իր պարզութեանը եւ թէ իր համառօտութեանը մէջ։

Այսպէս, լաւ կազմակերպուած վարժարաններու մէջ մանուկները կանոնաւոր եւ դիւրըմբռնելի եղանակով մը կը առնեն ուսում եւ խրատութիւն այնպիսի նիւթերու նկատմամբ.— Ազնիւ ոգի, աշխատասիրութիւն, քաղաքավարութիւն, անկեղծութիւն, բարեգործութիւն, մարդասիրութիւն, կենդանիներու մասին գութ, ուղղամտութիւն, ժուժկալութիւն, համբերութիւն, ընտանեկան յարկի նուիրականութիւն, հայրենիքի պաշտպանութիւն, ուսման մէջ արթնութիւն եւ փութաջանութիւն, եւն.։ Այս խրատականները կը լուսաբանուին բարոյախօսիկ օրինակներով։

Դաստիարակութիւն մը որ այսպէս հիմնուած է հաւատք խոհեմութեան եւ իշխանութեան վրայ՝ անկարելի է որ չհրապուրէ եւ չազնուացնէ ուսանող մանուկներ եւ կազմել չտայ անոնց դատողութիւնը ու յիշողութիւնը եւ չօժտէ զանոնք բարոյական բարձր բարեմասնութիւններով։

Մեր ընտանեկան յարկերը, մեր եկեղեցին եւ մեր դպրոցները, մանաւանդ մեր դպրոցները, ի՛նչ ազդու միջոցներ ձեռք առած են մեր նոր սերունդը ազնուացնելու եւ օժտելու համար բարոյական այն վսեմ ու ազնիւ սկզբունքներով, որոնք այնքան կենսական եւ օգտակար են մարդոց առաքինութեանց։

Մեզի չեն պակսիր առողջ դատող եւ փորձառու գրողներ որոնք առատօրէն օժտուած են կրօնքի բարձր խորհուրդներով եւ միանգամայն կարող՝ յօրինելու բարոյագիտական դասագրքեր որոնք կրնան գործածուիլ այլ եւ այլ դասարաններու համար։ Միւս կողմէն, բաղդաւոր ենք ունենալու Կեդր. Ուսումն. Խորհուրդ մը որ իր հեղինակաւորութեամբը կարող է հարկեցուցիչ կացուցանել այդ դասագիրքերուն հիմնական ու կանոնաւոր կերպով ուսուցումը բոլոր ազգ. վարժարաններուն մէջ։

Անշուշտ, ուսուցչին անձնական ազդեցութիւնը մեծական եւ կարեւոր ազդակ մըն է դպրոցի մը բարոյական դաստիարակութեան գործին մէջ։ Նաեւ, ազգին բարոյական ինչպէս նաեւ անոր մտաւորական եւ ֆիզիքական զարգացման գործին մէջ ծնողքի եւ ուսուցչի գործակցութիւնը։ Ուսուցիչը ազգին ծնողքին պատասխանատու է անոր մէջ ժողովրդական դաստիարակութեան այն սկզբունքները եւ կարգապահութիւնները որոնք կրնան գործադրուիլ։ Այսպէս՝ լաւ դաստիարակի մը բարերար ազդեցութիւնը կրնայ զգացուիլ ներքին կեանքին մէջ ալ։

Նաեւ իւրաքանչիւր կանոնաւոր դպրոց պէտք է ունենայ օգտակար գրքերով հարստացած գրադարան մը, ուրկէ աշակերտ մը կրնայ փոխ առնել այնպիսի բարոյագիտական գիրքեր, զորս կրնայ կարդալ իր պարապոյ ժամերուն մէջ։ Սոյն ինքնազարգացման մէջ մեթոտիկ եւ բարոյագիտական ընթերցանութիւնը անշուշտ հաւասարապէս կարեւոր եւ աւելի յանձնարարելի պիտի ըլլան աշակերտին համար, եւ զինքը զերծ պիտի պահեն վնասակար ազդեցութիւններէ եւ ընկերակցութիւններէ։

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈԹԵՐ

ԿԱԹԸ

Պէտք է գիտնանք թէ ինչ տեսակ կաթ կը խմենք, քանի որ թէ՛ առողջ եւ թէ հիւանդ անձերու՝ բժիշկները կը յանձնարարեն անոր գործածութիւնը։ Սնունդներու նախապատիւն է անիկա, որ ինքնին — երբ լաւ տեսակէն է — միւս սնունդներուն բոլոր անհրաժեշտ նիւթերը կը բովանդակէ իր մէջ։

Դժբախտաբար, բոլոր սննդեղէններուն պէս, կաթն ալ հիմա կը խարդախեն, առատ ջուր խառնելով անոր մէջ։ Բայց կաթնավաճառները միայն ջուր խառնելով չեն բաւականանար, այլեւ անխղճութիւնը կ'ունենան նշայով խառն ջուր աւելցնելու կաթին վրայ, անոր կաթի գոյն տալու համար, զայն նոր կթուած կովուն ծիծէն։ Այս խարդախութիւնը կը գործածուի վար գնով ծախուած կաթերուն վրայ մանաւանդ։

Մտադրութեան արժանի գործիք մը կայ, որով կը հասկցուի կաթին խարդախութիւնը եւ ո՛րչափ ջուր խառնուած ըլլալը, երբ գործիքը անոր մէջ դրուի։ Բայց նշայախառն ջուրով խարդախուած կաթը կը պահէ իր օրինական խտութիւնը, եւ գործիքով չչափուիր, ինչպէս որ կաթին մէջ օտար մարմիններ ներմուծուած ըլլալը յայտնի չըլլար։ Կաթի խարդախութիւններէն զգուշանալու միակ միջոց մը կայ, այն է յանկարծակի բռնել կաթնավաճառը այն միջոցին իսկ երբ կը գործէ իր խարդախութիւնը։

Ամէն կաթ գնող պէտք է ուշադրութիւն դարձնէ իր գնած կաթին եւ խարդախութիւնը նկատած ատեն՝ Քաղաքապետական իշխանութեանց իմաց տալու է, որ հարկ եղած պատիժը կատարուի կաթնավաճառին՝ իր գործած խարդախութեան համար։ Ասիկա լաւագոյն միջոցն է զոր քաղաքակրթութիւնը կը թելադրէ, սննդեղէններու խարդախութեան առաջքը առնելու համար։

Սննդեղէններու խարդախութիւնը այն ատեն միայն երեւան կ'ելլէ, երբ արդէն մարդկային առողջութիւնը վնասուած է անոնցմէ։

Խարդախութիւնը աւելի դիւրութեամբ կը կատարուի կաթով պատրաստուած սննդեղէններու քան նոյն իսկ կաթին մէջ։ Այսպէս մահալլեպին ալ կրնայ շատ դիւրաւ խարդախուիլ։ Սիւթլիւ մածունն ալ ենթակայ է խարդախութեան։ Ընդհանրապէս վարժոց առատ ալիւր կը խառնեն այդ մածնին պատրաստութեան մէջ։ Կաթնապուրը, պղպղակը եւ ուրիշ շատ մը կաթնեղէն ուտելիքներ դիւրաւ կը խարդախուին, առանց հասկնալի ըլլալու։

Ամօթ ծածկել՝ ալ է նշանակը բոլոր խարդախ վաճառորդներուն։

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Համաձայնութեան ծրագիր.— Կարծիքը Անգլիոյ մէջ.— «Նովոյէ Վրեմիա»ի մէկ յօդուածը.— «Թայմզ»ի պատասխանը։

Բարիզ, 4 Հոկտ.— Մարքիզ Թըթըկէօզ հետեւեալը կը հեռագրէ Լոնտոնէն.

— «Ռուսաճապոնական պատերազմը աւարտելէն ի վեր Լոնտոնի կարգ մը շրջանակներուն մէջ արծարծուած այն փափաքը, Ռուսիոյ հետ մերձեցումի մը մասին, մեծապէս շեշտուած ու տարածուած է։ Այս միջոցիս միահաղոյն հանգամանք մը աւելցուց այդ փափաքը։ Լոնտոնի թերթերը, կառավարութիւնը, բոլոր լրագիրները եւ ամբողջ Անգլիացիները անկեղծօրէն փափաքող են աւելի բարեկամական յարաբերութիւններ ունենալու Ռուսիոյ հետ։ Այսօր մէկ քանի լրագիրներ խմբագրականներ կը նուիրեն առարկային. Թայմզ կ'ըսէ թէ երկու երկիրներուն համար, Անգլիա եւ Ռուսիա, կարեւոր խնդիրն է գիտնալ թէ մի՞թէ կարելի չէ միջոցներ գտնել՝ բարեկամական միջոցներով արգիլելու կամ լուծելու երբ երկու երկիրներուն միջեւ անհամաձայնութիւններ ծագին։ Թայմզ շատ ճիշդ կերպով կ'ըսէ թէ Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ Ծայրագոյն Արեւելքի գործերուն համար համաձայնութիւն մը անպատեհ բան մը չէ կրնար նկատուիլ Գերմանիոյ համար։ Տէյլի Թելեկրաֆ կ'ըսէ թէ եւրոպական ու ասիական բաղդատած Ռուսիա մը միշտ շահաւոր է Բրիտանական Կայսրութեան. նոյն թերթը կը յայտնէ թէ փոխադարձ գործակցութիւնով մըն է որ Անգլիա եւ Ռուսիա, Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ գերակշռութիւն ունեցող երկու տէրութիւնները, պիտի կրնան օգտակար ընծայել իրենց անհատական շահերը։ Տէյլի Թելեկրաֆ կը յայտնէ թէ ալ միջոցն է պատեհ մը ընդդիմանալու այդ տեսակ գործակցութեան մը, թէ Ֆրանսա ի՛նչ որ կարելի է կ'ընէ համաձայնութիւն մը ձեռք բերելու Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ, թէ Մ. Նահանգներն ալ այդ բանին փափաքող են եւ թէ նոյն կարգի համաձայնութիւն մը չէ կրնար անպատեհ բան մը նկատուիլ ուրիշ որ եւ է երկրի համար։ Բէլ Մէլ Կազէթ կ'ըսէ թէ Ռուսիա քանի անգամներ անկեղծութիւն առած է թէ Անգլիա պատրաստ է առաջին քայլը առնել՝ փոխադարձաբար զիջողութիւններ ընելու, ուր որ կարելի ըլլայ։»

Բեղերսպուրկ.— Նովոյէ Վրեմիա կը պարզէ ընդհանուր գիծերը անգլիառուս համաձայնութեան մը, առաջարկելով որ Ծայրագոյն Արեւելքի շահագրգիռ բոլոր տէրութիւնները (Ռուսիա, Ֆրանսա, Գերմանիա եւ Մ. Նահանգներ) ընդունին անգլիաճապոնական դաշնագրութեան պայմանադրութիւնները՝ Չինաստանի մէջ իրաց կացութեան պահպանման մասին եւ թէ Հնդկաստանի վերաբերեալ գործերը փոխադարձ երաշխաւորութեան մը առարկայ ըլլան Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ։ Նովոյէ Վրեմիա բնաւ ներկայացնելու չէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան գաղափարներուն, սակայն այս անգամ անոր յօդուածը նկատողել կարելի պաշտօնական ներշնչում մը։ Դատողներ կան կարծելու թէ նոյն յօդուածը արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ անցած կարծիքները կը յայտնէ։ Դիտելի է որ Նովոյէ Վրեմիա կը քննէ այն խնդիրը թէ կարելի՞ է տէրութեանց նոր խմբաւորում առաջ բերել՝ անգլիաճապոնական դաշնակցութիւնը հակակշռելու համար։ Վերլուծելով բոլոր տէրութեանց վրայ խօսելէ ետքը, կ'ըսէ թէ առանձինն եւ ոչ մէկը պիտի հաւանի այդ կարգի խմբաւորման մը, այս պատճառներով.— Գերմանիա պիտի չհամաձայնի, վասն զի Ֆրանսա չուզեր անոր ընդունիլը ֆրանքեւռուս դաշնակցութեան մէջ. Ֆրանսա՝ Անգլիոյ հետ ունեցած սիրալիր համաձայնութեան հետեւանքով, իսկ Մ. Նահանգներն ալ այն պատճառին համար թէ տակաւին պատրաստ չեն Անգլիոյ դիմադրելու։ Նովոյէ Վրեմիա դիտել կուտայ թէ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ Ռուսիա պիտի չկրնայ գործել անգլիաճապոնական դաշնակցութեան հետեւանքով եւ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ շահ ունեցող միւս տէրութիւններն ալ դժուարութիւններու պիտի հանդիպին միեւնոյն պատճառներով։ Ռուս թերթը կը յարէ.— «Մէկ խօսքով, առայժմ ո՛չ Ռուսիա, ո՛չ Ֆրանսա, ո՛չ Գերմանիա եւ ոչ Մ. Նահանգները պիտի կրնան քայլ մը առնել Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ, առանց Անգլիացիներու եւ Ճապոններուն հաւանութեանը, բայց քիչ մը վերը յիշուած պատճառներով այդ տէրութիւնները պիտի չկրնան համախորհուրդ գործել՝ Ծայրագոյն Արեւելքի մասին։» Նովոյէ Վրեմիա լուծում մը միայն կարելի կը նկատէ դժուարութիւնը կարգադրելու համար։ Այդ լուծումը ան է թէ այդ բոլոր տէրութիւնները մասնակցին անգլիաճապոնական դաշնակցութեան։ Ռուս թերթը կը կարծէ թէ Անգլիա եւ Ճապոն անկեղծօրէն փափաքող են իրենց կացութիւնը պահպանելու Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ եւ թէ գոհութեամբ պիտի ընդունին այդ առաջարկութիւնը։ Հնդկաստանի գործերուն համար Նովոյէ Վրեմիա կ'ըսէ թէ Ռուսիա բոլորովին խաղաղասէր քաղաքականութիւն մը ունի եւ պատրաստ է կնքել իր հիմնական գանձանց։ Նովոյէ Վրեմիա իր յօդուածը եզրակացնելով կ'ըսէ.— «Վերջերս Լոնտոնի մէջ շատ խօսուեցաւ անգլիառուս մերձեցումի մը եւ երկու տէրութեանց միջեւ սիրալիր յարաբերութեանց կարելիութեան վրայ։ Կ'ընդունինք այդ խաղաղասէր տրամադրութիւնները, բայց պէտք է գործնական կերպով արդարացնել։ Թէեւ Ճապոնի հետ «բաղդ»ին կռուեցանք, բայց չենք ուզեր ատոր համար անհաճութիւն ցոյց տալ։ Ռուսիոյ համար ամէնէն անպատեհ պարագան անգլիաճապոնական դաշնագրութիւնն է՝ Ծայրագոյն Արեւելքի եւ Հնդկաստանի վերաբերեալ յօդուածներովը, զոյգ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ որ եւ է յառաջացում կ'արգիլեն։ Ռուսիա պատրաստ է ընդունելու այն կէտը, այն պայմանով որ ամէնուն համար ալ գործադրելի ըլլայ, ինչպէս նաեւ Անգլիոյ եւ Ճապոնի մասին։ Նոր Թուական մը պիտի բացուի այն ատեն կարգադրութեամբ մը որ աշխարհի խաղաղութիւնը պիտի ապահովէ, եւ այդ է անգլիաճապոնական դաշնակցութեան նպատակը։»

Լոնտոն.— Թայմզ, այս առաւօտուն իր թիւին մէջ, կը պատասխանէ Նովոյէ Վրեմիայի յօդուածին եւ անոր խիստ կարեւոր առաջարկութեանց։ Թայմզ կը գովաբանէ Նովոյէ Վրեմիան յայտնած զգացումներուն համար, որոնք համեմատ են իր երեկուան յօդուածին՝ անգլիառուս համաձայնութեան մը մասին։ Թայմզ անկեղծօրէն կ'ընդունի Նովոյէ Վրեմիայի առաջարկութիւնը, որպէս զի Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ շահ ունեցող բոլոր տէրութիւնները հաւանին անգլիաճապոնական դաշնակցութեան։ Կ'ըսէ թէ դաշնակցութեան միակ նպատակն է իրաց վիճակը պահպանել Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ, եւ, հետեւաբար, բոլորովին պատրաստ է տեսնելու որ Ռուսիա եւ Անգլիա համաձայնին այդ մասին եւ յանձն առնեն իրենց քաղաքականութիւնը նոյն մտօք վարելու։ Թայմզ սակայն կ'եզրակացնէ.— «Կ'ըսուի թէ Ռուսիա պատրաստ է ընդունելու այն որոշումը որ համաձայն կը գտնուի անգլիաճապոնական դաշնակցութեան եւ որ զայն կը պարտաւորէ ուրիշ քայլ մը չառնելու Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ. բայց կը պահանջէ որ այդ որոշումը գործադրելի ըլլայ ամէնուն համար՝ միանգամայն Անգլիոյ եւ Ճապոնի համար։ Այդ պահանջը բոլորովին արդար է։ Եթէ Ռուսիա ինքզինքը պատրաստ ցոյց տայ նոյն սկզբունքին համաձայն գործելու Անգլիոյ եւ Ճապոնի հետ իր յարաբերութեանց մէջ, նոր Թուական մը պիտի բանայ՝ խաղաղաւէտ ու յաջող լեզուն՝ Ծայրագոյն Արեւելքի եւ աշխարհի խաղաղութեան համար։»

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 13

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Պ. ՏԸ ԼԷՍԷՊՍԻ

ՔԱՄՉԱԹՔԱՅԷՆ ՖՐԱՆՍԱ

ՊՕԼՇԷՐԷՑՔԷՆ ՆԻԺՆԻ

Բօլշերէցքի գիւղաքաղաքին մօտ բնակեցանք եւ յաջորդ օրը կանուխ մեկնեցանք։ Այդ օրը երկաւանդակ վերջին միայն ճամբայ կարեցինք։ Այնպէս կը թուէր թէ ո՛րքան կը յառաջանայինք, ճամբաները այնքան կը խռուէին ձիւներէն։ Երկու առաջնորդներս միշտ զբաղած էին հաստատակամութեան մէջ դնելու բոլորը՝ չսայթաքելու կամ ճամբէն դուրս չելլելու համար. նաեւ պէտք է կուրծքի առատ կերպ հեռէր ընել՝ շուները քաջալերելու համար, որոնք կանգ կ'առնէին յաճախ, հեկեկալով հարատարօրէն եւ տառապեալ մարդկէ հորաններուն։ Այդ խեղճ կենդանիները, որոնց կոչումը անհանգիստ է, շատ դժուարութեամբ կրնային իրենց վրայէն թօթուել ձիւնը. հազիւ քիչ մը յառաջացած՝ դարձեալ ձիւնով կը ծածկուէին. պէտք էր հարթել ձիւնը՝ որպէս զի շուները կարենային քալել։ Ասոր ալ առաջնորդներէս մէկուն գործն էր։ Ձիւնին վրայէն յառաջանալու համար՝ առաջնորդները իրենց մէկ ոտքին տակ ունէին թոթափելու կարգան մը. մերթ բալիկին չմուշկին վրայ դնելով միւս ոտքերնին կը սահէին ձիւնին վրայ։ Զամ կարծեր որ ասկէ աւելի յոգնեցուցիչ աշխատութիւն մը ըլլայ. թէ՛ ուժ եւ թէ ճարտարութիւն հարկ է։

Քօրագ եւ Վէրգնէէն անցնելէ յետոյ՝ դէպի Միլքօֆ մեկնեցանք եւ ճամբան հանդիպեցանք զեմլեայի մը, այսինքն երկրագործներու կազմէ բնակուած գիւղի մը. Խաղաղներ կամ ռուս գիւղացիներ են ասոնք որ կը մշակեն հողը՝ կառավարութեան հաշւոյն։ Ուսման ձի ունին, որոնք թէ՛ մշակութեան կը գործածուին եւ թէ հոն գտնուող տապաններուն մէջ ձիերու բազմացուցման կը ծառայեն, ծերանալին, մէջ հաղորդիչ ըլլալուն համար այդ օգտակար կենդանիները։ Այդ գիւղէն հինգ հարիւր քայլ հեռու, որուն անունն է Ձիգումլի, փոխադրական ջրաղաց մը կը նկատուի Քամչաթքայի մէկ ձիւղին վրայ։

Միլքօֆ հասնելուս՝ զարմանքով դիտեցի որ ո՛չ Քամչաթքայի կոյս եւ ոչ ալ Խաղողի. բայց քաղաքակրթութեան հետքերը շատ բնակչութիւն մը անոր։ Իրենց դիմագիծերէն յայտնի էր թէ ցեղի խառնուրդ չկար հոն։ Այդ բնակիչները, կէս մը Ռուսերէ եւ կէս մը Սիպերիայի բնիկներէն բաղկացած, 1743էն զկնուէին հոն՝ գաղութ մը հաստատելու համար։ Վարչութիւնը կ'ուզէր խաղաղ հողերը մշակել տալ ու երկրագործական փորձեր կատարել, որպէս զի հողագործները բաղկացած այդ գաղութին առատ օրինակը եւ ձեռք բերած անասնական յաջողութիւնը կարենան մղել բնիկները՝ երկրագործութեան պէս օգնիւ եւ կենսական աշխատութեամբ մը պարապելու։ Դժբախտաբար, իրենց ծոյլութիւն անփութութեամբ, որուն վրայ խօսելու առիթն ունեցայ, չկրցին այդ ծրագրին խորհուրդներուն։ Դիտելի որ առաջնորդ իրենց վիճակէն շատ գոհ կը թուէին անոնք։ Հողին աշխատութիւնը ամբողջովին իրենց վերապահելու՝ ո եւ է նեղութիւն չէին զգար. ամէն օր կը հերկեն եւ կը ցանէին իր դաշտը։

Այնքան առատ ցուրտ մը կ'ընէր որ դէմքս թաշկինակով մը ծածկած ըլլալու զգուշութեամբ հանդերձ, կէս ժամէն աւելցան այտերս. բայց սովորական դարմանին դիմեցի. ձիւնով շփեցի երեսս եւ քանի մը օր ամեն ցաւեր քաշելով անցուցի։ Այն պահուն իսկ երբ դէմքս կը տաքնար, մորթէս հեռացաւ ուժգնութեամբ մը եւ թոքով կ'ելլար։ Ես իսկ կ'առաջնորդէի իմ բալիկս. յարատեւ չորժամի ու Քամչաթքայի ամեն հոգանոտներ ջերմուն թափել, ինչ որ շատ յոգնեցուց զիս։

Կ'արժէ որ այդ ճամբորդութիւն վրայ մասնաւոր նկարագրութիւն մը ընեմ, որով ընթերցողները պիտի կրնան դատել թէ ո՛րքան ծանրութիւն կը շալկէր։ Սովորաբար, հիւսիսեղջերուի մորթ մը կը կրէի եւ գլուխս կը դնէի գդակով մը, որ ի հարկին կը ծածկէր ականջներս ու այտերս մէկ մասը։ Ցուրտը երբ կը սաստկանար, երկու քուխլեանքի ալ կը հագնէի, որ տեսակ մը աւելի լայն ու աւելի թանձր մորթ է. մէկուն ստեւները՝ ներսը, միւսինը՝ դուրսը։ Զափագանց ցուրտերուն՝ այդ ամէնուն վրայ կը հագնէի երրորդ քուխլեանքի մը, աւելի կոշտ, շունի ու արկալիի մորթէ։ Մազոտ կողմը ներսն է եւ կօշիկն կամ արտաքինը մորթը բանաձեւային ներկուած է։ Այս քուխլեանքներուն վրայ կ'անցնէի կամլէյքայ մը, որ դէպ ի վեր կը բարձրանայ՝ դէմքս պաշտպանելու համար հովուն դէմ։ Անկէ զատ, կնգուղ մըն ալ կար, որ ուսերուս վրայ կ'իյնար։ Սրբիճի իրարու վրայ դրուած երեք կրկնակներ կը ձեւացնէին գլխարկս. սովորական գդակիս վրայէն կը դնէի զանոնք։ Վիզս պատուած էր կզակիս փաղկատով մը կամ աղուէսի պոչով մը՝ օքէնիք կոչուած։ Թուշս ծածկուած էր դարձեալ կզաքիսի մորթով. գլխուս կապուած։ Ծածկոցը ամէնէն աւելի անհրաժեշտ ըլլալով ցուրտէն, ջրաղուէսի կամ կզաքիսի մորթով մը կը ծածկէի, որուն գլխուն մասնից պահպանուած ըլլալով։

Տաբատս շատ աւելի կը տաքցնէր զիս թէ կօշիկներս, հանդերձ բարդ ըլլալով։ Հիւսիսեղջերուի մորթէ կարուած կօշիկներ հագած էի ներսէն եւ դուրսէն մազոտ. քամչաթքայէն չիկի կը կոչուին։ Ցեղոյ սրունքներս կ'անցնէի հիւսիսեղջերուի մորթէ կօշիկներու կամ բոտաքիներու մէջ. բոնչիպչա անուն շատ կոկիկ խոտէ շինուած ներբան մը կար անոնց մէջ, որ տաքութիւնը պահելու յատկութիւնը ունէր։ Հակառակ այս զգուշութեանց, երկու-երեք ժամ քշելէ մը յետոյ, շատ խանուտ էին ոտքերս, կամ քրտինքէս եւ կամ ձիւներէն անզգալաբար ներս թափանցելովը. ո՛րքան ալ անշարժ մնայի բալիկիս մէջ՝ իսկոյն տաքնալ կը զգայի ոտքերս։ Իրիկուան՝ այդ կօշիկս կը հանէի եւ լայն գուլպայ մը կը հագնէի, որուն մէջ ուեբի կոչուած հիւսիսեղջերուի կամ արկալիի մորթեր պատուած էին։

(Շարունակելի)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Անգլեւճաբոնական դաշնակցութիւնը.— Հետեւանքները.— Անգլեւռուս համաձայնութեան խնդիրը։

Լոնտոն, 4 հոկտ.— [illegible] կը հեռագրեն Տէյլի Թելէկրաֆի.— «Հաղորդուած այն լուրը թէ անգլեւռուս համաձայնութիւն մը ստորագրուած է, կարծիքներու գլխաւոր համոզքը, որ Պէրլինէն տրուած է, նպաստաւոր է գաղափարին Եւրոպայի տէրութեանց միութեանը՝ Անգլիոյ եւ Ճաբոնի դէմ։ Բաղդատական նշանաւոր անձնաւորութիւններ, որոնք մինչեւ հիմա նպաստաւոր էին Անգլիոյ հետ համաձայնութեան մը, անդի նաեւ նոր համոզքին տաքելու Անգլիոյ եւ Ճաբոնի դէմ ընդդիմադիր կարծիքներ առաջ բերելու համար եղած ջանքերը նախապէս կարծուածէն շատ աւելի յաջող են եւ Ֆրանսայի բարեկամ կարգ մը Ռուսիոյ այդ բարեկամութեան պայման կը դնէն որ նոր Երրեակ Զինակցութիւն մը կազմուի։ Այդ կերպով Տայրագոյն Արեւելքի մէջ գործերուն ծանրութիւնը Ռուսիոյ վրայ պիտի իյնայ, իսկ Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը եւ վաճառականութիւնը շահաւոր պիտի ըլլայ։ Գերմանական քաղաքականութիւնը դարձեալ ի վեր առաւելագոյն յարաբերութիւնները այսօրուան պէս սերտ եղած չեն։ Մեծ յոյս կայ թէ Պ. Իզվոլսքի պիտի յաջորդէ Լամստորֆի կոմսին, իբրեւ արտաքին գործոց նախարար, նախապէս ժամանակ մը Պէրլին մնալէ ետքը. աւելին պէտք պիտի ըլլայ հասատել անգլեւռուս համաձայնութեան մը, վասն զի Անգլիա հրաժարած է յայտնելու համաձայնութեան մը պայմանները եւ ստորադասելու իր շահերը Հնդկաստանի մասին։ Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ բարեկամները այնպէս կը կարծեն թէ զանազան պարագաներով կարելի պիտի ըլլայ մերձեցում մը այդ երկու երկիրներուն միջեւ, նոյն իսկ Լամստորֆի կոմսին նման անձնաւորութեան մը ջանքերուն հակառակ։ Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ յարաբերութեանց ներկայ վիճակը այնքան սերտ է եւ մտերմական հանգամանք մը ունի որ անգլեւռուս կապերու համաձայնութեան մը վրայ կարելի չէ խորհիլ։ Այս միջոցիս Պէրլինէն հեռագիրներ, նամակներ եւ տեղեկագիրներ կը զրկուին Պետերսպուրգ, պատճառաբանելու համար որ անգլեւճաբոնական դաշնադրութիւնը Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի դէմ ուղղուած է եւ թէ Ռուսիոյ շահերը կը սպառնայ, չնայելով միւս տէրութեանց հետ համաձայնութեան, Անգլիայէն գրաւոր յայտարարութիւն մը ձեռք բերել թէ Տայրագոյն Արեւելքի մէջ իր շահերը պիտի վերապահէ, ինչպէս նաեւ Ճաբոնի մասնաւոր շահերը՝ Չինաստանի մէջ. նաեւ տէրութեանց այդ համախմբումէն բխած յար դաշնակցութիւն մը առաջ բերել՝ Անգլիոյ եւ Ճաբոնի դաշնակցութիւնը հակակշռելու համար։ Այսու հանդերձ այս զեկոյցները նշանակութեան չեն առնուիր Պետերսպուրգի մէջ։»

Պետերսպուրկ.— Նովոյէ Վրեմիա կը յայտարարէ թէ Մարոքի գործերուն համար Ալճէզիրասի մէջ գումարուելիք Դեսպանախորհրդին մէջ Ռուսիոյ նպատակը պէտք է ըլլայ բացարձակապէս հաստատել Ֆրանսայի հետ իր ունեցած դաշնակցութեան հեղինակութիւնը։

ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ

Անգլեւճաբոնական դաշնակցութիւնը.— Ռուսեւգերման համաձայնութիւնը.— Կարծիքը Ճաբոնի մէջ։

Թոքիօ, 4 հոկտ.— Այս տեղի լրագիրները, ամէն օր, ընդարձակ յօդուածներ կը հրատարակեն, ինչպէս նաեւ նշանաւոր անձերու կարծիքը, որոնք ամէնքն ալ մեծ խանդավառութիւն ցոյց կու տան անգլեւճաբոնական դաշնակցութեան համար եւ անոր պարունակած յօդուածները մանրամասնօրէն կը քննեն։ Թէեւ ընդհանուր համոզում մը կը տիրէ թէ դաշնակցութիւնը մեծ զօրավիգ մըն է խաղաղութեան պահպանման համար, սակայն խիստ կարեւոր կը նկատեն որ երկու տէրութիւնները պահեն իրենց զինուորական զօրութիւնները։ Քոքումին կ'ըսէ թէ անգլեւճաբոնական դաշնակցութիւնը բոլորովին փոխած է դիւանագիտական ընդհանուր կացութիւնը։ Ճաբոնական թերթը զայն կը նկատէ իբրեւ երրեակ դաշնակցութիւն մը, վասն զի Միացեալ Նահանգները, դէթ միայն, մասնակից են եւ այդ երեք տէրութիւնները միեւնոյն քաղաքականութեան պիտի հետեւին Տայրագոյն Արեւելքի մէջ։ Նիբոն ալ նկատել կու տայ թէ [illegible] Եւրոպայի լրագրաց [illegible] Տայրագոյն Արեւելքի [illegible] համար։ Նոյն թերթը [illegible] կը հրատարակէ [illegible] լրագիրներէն [illegible] անգլեւճաբոնական դաշնակցութեան [illegible] դէմ, [illegible] ֆրանսական լրագրին [illegible]։ Եոմուրի կ'ըսէ թէ [illegible] կ'ուզէ, որ Գերմանիա [illegible] կ'ուզէ դաշնակցութիւն մը կնքել Ռուսիոյ հետ, Իտալիան ալ միացնելով, սակայն չի յուսար որ Իտալիա համաձայնի։ Շումօ դիտել կու տայ թէ անգլեւճաբոնական դաշնակցութիւնը հրատարակուած պահուն ֆրանսեւռուս դաշնակցութեան պայմանները միեւնոյն ժամանակ ընդարձակուեցան։ Այսօր, որչափ որ կարելի է գիտնալ, միեւնոյն բանը չպատահեցաւ, եւ Ֆրանսա, Անգլիոյ հետ ունեցած իր համաձայնութեամբ, պիտի չմտնէ նոր Երրեակ Զինակցութեան մը։

ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԱ

Ֆրանսայի պահանջումները.— Ուաշինկթընի մէջ խորհրդակցութիւններ.— Վենեզուէլայի ընթացքը։

Նիւ-Եորք, 4 հոկտ.— Ուաշինկթընէն նոր մանրամասնութիւններ կ'առնուին այն խորհրդակցութեանց վրայ որոնք տեղի ունեցան ֆրանսական դեսպան Պ. Ժիւսսըրանի եւ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռութի միջեւ։ Կ'ըսուի թէ Վենեզուէլայի հանդէպ յառաջիկային երկու տէրութեանց հետեւելիք ընթացքը խորհրդակցութեան առարկայ եղեր է, բայց թէ Պ. Ռութ յայտարարեր է որ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը մինչեւ որ Վենեզուէլա դրկուած [illegible] Պ. Քասդրոյի նամակներուն չստանայ, չի կրնար վերջնական պատգամ տալ իր հետեւելիք ընթացքին։ Պ. Քասդրո որ Վենեզուէլա դրկուած է, այդ տեղի կացութեան մասին քննութիւն մը կատարելու, առջի օրը Քարագասէն ճամբայ ելած է եւ մօտերս Ուաշինկթըն կը դառնայ։ Անոր տեղեկագրէն կախում ունի Մ. Նահանգաց կառավարութեան հետեւելիք ընթացքը։ Պ. Պ. Ժիւսսըրանի եւ Ռութի տեսակցութեան առարկայ եղան ֆրանսական եւ ամերիկեան կառավարութեանց կողմէ յայտնուած այն մտադրութիւնները՝ իրենց հպատակները պաշտպանելու Վենեզուէլայի մէջ։ Կը կարծուի թէ Ֆրանսա կ'առաջարկէ Ուաշինկթընի կառավարութեան հաւանութիւնը ձեռք բերել Վենեզուէլայի դէմ ի հարկին ձեռք առնուելիք միջոցներուն համար, վասն զի այդ հանրապետութեան մասին կատարելապէս վերջացած է։ Ֆրանսայի ուզածը, որուն Մ. Նահանգներն ալ համակարծիք են, այն է թէ ազդու միջոց մը գտնուի՝ [illegible] օտարականներու շահերը պաշտպանելու Վենեզուէլայի մէջ։ Պ. Ժիւսսըրան մտադիր է առաջ տանիլ իր քաղաքականութիւնը եւ անկեղծօրէն Մ. Նահանգաց պարզել Ֆրանսայի պահանջումները Վենեզուէլայի մասին, որպէսզի այդ կերպով որ եւ է թիւրիմացութիւն չծագի Ֆրանսայի եւ Մ. Նահանգաց միջեւ։ Մ. Նահանգաց մէջ ամէն ոք կը գնահատէ այն խոհեմութիւնը, որով ֆրանսական կառավարութիւնը, առանց աճապարելու, առաջ կը տանի իր քաղաքականութիւնը Վենեզուէլայի մասին։ Սոսկալի տարածուած լուրի մը նայելով, Պ. Ժիւսսըրան առջի օրը Պ. Ռութի եւ երեկ ալ Պ. Ռութի հետ տեսակցեր է ֆրանսական կառավարութեան մտադրութիւններուն վրայ եւ հիմա պատճառներ կան կարծելու թէ Վենեզուէլա պիտի փոխէ իր ընթացքը, երբ իմանայ թէ Ֆրանսա ի՛նչ կ'ուզէ եւ ի՛նչ կրնայ ընել. նաեւ թէ Ֆրանսայի յետոյ ընելիքները, ի՛նչ որ ալ ըլլան, պիտի չվնասեն միւս տէրութեանց շահերուն Վենեզուէլայի մէջ, այլ ընդհակառակը աւելի լաւ պիտի պաշտպանուին այդ շահերը։

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԵՐ

Գերմանիոյ ծանուցագիրը՝ Սպանիոյ ուղղուած.— Դեսպանախորհուրդին գումարման վայրը։

Բարիզ 4 հոկտ.— Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարարը կ'ըսէ թէ իր կառավարութիւնը Գերմանիայէն ծանուցագիր մը առած է ի մասին Ալճէզիրասի ընտրութեան՝ իբր գումարման վայր Դեսպանախորհրդին։ Այդ ծանուցագրով Գերմանիա կը հարցնէ թէ նպատակայարմա՞ր կը համարէ այդ քաղաքը՝ Մարոքի գործերուն վրայ բանակցութիւն կատարելու։ Մադրիտի լրագիրներուն կողմէ յայտնուած դառնացած կարծիքներուն նայելով, անյարմար է որ Ալճէզիրասի մէջ գումարուի Դեսպանախորհուրդը, հաղորդակցութեանց դժուարութեան, բնակարաններու նուազութեան եւ ամէն կեդրոնէ հեռու գտնուելուն համար, բաց Ճիպրալթարէ։ Տիրող ընդհանուր կարծիքը այն է թէ Սպանիա պէտք է առաջարկէ Մադրիտը՝ իբր գումարման վայր եւ կամ թէ ընդունելու չէ իր հաւանութիւնը գումարելու պատիւը։ Անգլիա Դեսպանախորհուրդին մէջ իր ներկայացուցիչը կարգած է Մադրիտի իր դեսպանը՝ Սըր Արթիւր Նիքոլսընը, որ աւելի առաջ Մարոքի դեսպանութիւնը վարած է։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԷ

Ուինտհուքի մէջ — Անտրէ Տէվէթի ծրագիրը։

Պերլին, 4 հոկտ.— Ուինտհուք կառուցելու համար, քաղաքը ամբողջովին ձեռք անցնելու մասնաւորութիւն մը [illegible] է գաղթավայրին վարչութեան կողմէ։ Այդ ձեռնարկին գլուխը կը գտնուի երէց Անտրէ Տէվէթ, որ յաջորդութիւն ունի Հերէրոներու եւ [illegible] Պոլթորներուն հետ։ Տէվէթ, հաւանաբար ազգական [illegible] զօրավարին, իրենները [illegible] անգլօ-պոերական պատերազմին մէջ. Եւրոպա եկաւ, ուր կարգ մը անպատշաճ արարքներ գործեց։ Յետոյ գերման զօրավարի մը աղջկան հետ ամուսնացաւ եւ գնաց հաստատուելու գերմանական արեւմտեան Ափրիկէի մէջ։

ԱՆԳԼԵՒՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Հանրային կարծիքը եւ մամուլը.— Չին ուսանողաց շրջանակներուն մէջ։

Լոնտոն, 4 հոկտ.— Անգլեւճաբոնական դաշնադրութեան տարածուելուն լուրը հնդկական մամուլին [illegible] Հնդկաստանի մամուլին եւ հասարակութեան կողմէ։ Նոր համաձայնութիւնը մասնաւորապէս անգլեւհնդիկներուն [illegible] թէեւ զինուորական շրջանակներու մէջ ձգտում մը կը տեսնուի համաձայնութիւնը իբր փաստ համարելու Հնդկաստանը պաշտպանելու կոչուած բանակին անբաւարարութեան, [illegible] խաղաղութեան, առաւել է այդ մասին։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԸ

Երկաթուղիի շինութեան ծրագիր մը.— Թունէլի բացում։

Պետերսպուրկ, 4 հոկտ.— Անդրկովկասեան երկաթուղիի երկրորդ գիծ մը շինելու որոշում տրուած է։ Սթրէթէնսքի անդրպայքալեան երկաթուղիի գիծը պիտի երկարաձգուի դէպ ի ծովային նաւահանգիստ եւ Ռուսաստանի գծին պիտի միացուի։ Գիծը [illegible] քաղաքէն պիտի երթայ Ամուրի ընթացքին, չհետեւելով առաջուան [illegible]։ Եթէ երթայ վերջին կայանը Վլատիվոսթոք ըլլայ, ինչպէս կը կարծուի, լուրջ միջոց մը պիտի ըլլայ անդրմանչուրեան երկաթուղիին համար։ Նաեւ ծրագիր մը կ'ուսումնասիրուի՝ թունէլ մը շինելու Կովկասի լեռներուն մէջէն։ Հիմա Վլատիկովկազի երկաթուղին մինչեւ այդ քաղաքը կը յառաջանայ՝ լեռնաշղթային հիւսիսակողմը։ Նոր ծրագիրներու համաձայն, մինչեւ Արեւելեան ծոցը պիտի երկարաձգուի, Թիֆլիս լեռան տակով, ուր պէտք են ծախսելու ուշադրութիւններ։ Թունէլը անգլիական ինը մղոն երկայնութիւն պիտի ունենայ եւ ուղիղ տարէն պիտի անցնի։ Վերջին կայանը պիտի ըլլայ Թիֆլիս։ Պետերսպուրգէն պաշտօնական [illegible] վերջ օրէն կարելի պիտի ըլլայ երթալ, այս երկաթուղիով [illegible]։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հրապուրուած աղջիկը.— Անխիղճ երիտասարդ մը.— Անձնասպանութիւն մը։

Բարիզ, 4 հոկտ.— Լուիզ Տանրան անուն [illegible] մը, տարիներէ ի վեր [illegible] մէջ [illegible] Ալֆոնսի։ Դժբախտ աղջիկ մը, մայր երկու զաւակներու, Լուիզ Տանրան [illegible] կ'ապրէր իր [illegible], երբ Ֆելիքս անուն [illegible] մը հետ [illegible] յարաբերութիւն հաստատեց։ Օրին մէկը, Օսմանի [illegible], եւ հոն Ֆելիքս [illegible] Լուիզ [illegible] եւ իր [illegible] Բարիզ դարձաւ, [illegible]։ Մօրը [illegible]։ [illegible] Լուիզ [illegible] եւ երեկ իր [illegible]։ Մեռնելէ առաջ գրած [illegible] մը [illegible] թէ Ֆելիքս եղած էր իր մահուան պատճառը եւ անոր համար [illegible]։

ԵՐԿՈՒ ՄԻԼԻՈՆԻ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ

Չէքի միջոցաւ գողութիւն.— Ճարտար նմանութիւն.— Ձերբակալում գողին եւ խոստովանութիւն։

Նիւ-Եորք, 2 հոկտ.— Նախընթաց Սիթի Պանքէն 1,850,000 ֆրանքի գողութիւն մը կատարուեցաւ, արժէթուղթերէ բաղկացած։ Փախստական մը իբր երկրորդ երաշխաւորութիւն՝ այդ արժէթուղթերը կը պահէր պաշտօնեայի մը քով։ Շատ ճարտարօրէն նմանցուած չէքի մը միջոցաւ գողցուեցան, պատրաստուած ճարպիկ մարդու մը կողմէ։ Անհետացած արժէթուղթերը իբր երկրորդ երաշխաւորութիւն դրուած էին 1500000 ֆրանքի փոխառութեան մը՝ Պ. Պ. Բիլլ եւ Ընկերութեան կողմէ։ Չորեքշաբթի օրը անհետացած էին անոնք։ Չէքին [illegible] նմանութիւն ունէր Պ. Պ. Բիլլ եւ Ընկերութեան, Գողութիւնը երկուշաբթի օր երեւան ելաւ, երբ Հանօվէր Պանքի կողմէ [illegible]։

—Գողը ձերբակալուեցաւ եկեղեցիի գաւթին մէջ։ Հարրի Ամպրոզ կը կոչուի. քսանչորս տարեկան է։ Չորս ժամուան հարցաքննութենէ մը յետոյ խոստովանեցաւ իր արարքը։ Գողցուած գումարը 1,850,000 ֆրանք կ'ընէր, որուն կէսը քովէն գտնուեցաւ. իսկ մնացեալ կէսն ալ յայտնի է որ երեւան բերուի։ Չորս տարիէ ի վեր պաշտօնեայ էր այդ դրամատան մէջ եւ պարկեշտ երիտասարդ մը ճանչցուած էր։

ԵՐԵԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 7 հոկտ.— Ս. [illegible] միջոցին հոս գումարուող հիւծախտի համաժողովին մէջ Պէհրինկ փրոֆէսէօրը թոքախտին դէմ գտած իր նոր դարմանը բացատրեց, որ է հիւծախտի (առողջանութեան) [illegible] զարգացութեամբ մը՝ գործարանութեան կենդանի բջիջները [illegible], ինչ որ բաց Պէհրինկ փրոֆէսօրին, պէտք կրնայ հիւծախտի [illegible] եւ կամ [illegible]։ Այս դարմանը հաստատեր է ինք ալ եւ ալ փորձերով, բայց բաւական թէ այդ դարմանին մանրամասնութիւնները չպիտի հրատարակէ, մինչեւ որ անոր արդիւնաւորութիւնը չապացուցուի վերջնապէս։

—Սիւէզէն կը հեռագրուի թէ նաւերը ուղեւոր են ջրանցք մտնել, եւ առաջին անգամ կ'անցնին թղթատարական նաւերը։

—Պետերսպուրգէն կը հեռագրուի թէ Ցարը որոշած է անձամբ ներկայ գտնուիլ [illegible] զօրավարին յուղարկաւորութեան, որ տեղի պիտի ունենայ կիրակի օր։

—Գերմանիա Ֆրանսայի կը թողու Մարոքի գործերուն Դեսպանախորհրդը կազմելու գործը։ Ֆրանսա միայն պետութեանց պիտի առաջարկէ մասնակցիլ այդ Դեսպանախորհրդին, որ պիտի գումարուի դեկտեմբերի առաջին կէսին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Բրուսիոյ մէջ քոլերայէ երեք նոր դէպքեր եւ մէկ մահ պատահեցան։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Լեհաստանի մէջ քոլերայէ 14 դէպքեր եւ 6 մահեր պատահեցան։

ՌՈՍԹՈՎ (Տոնի վրայ).— Վլատիկավկազ գացող ուղեւորներու կառախումբ մը ճամբան գիծէն դուրս ելաւ նախընթաց գիշեր. 27 մեռած եւ 35 վիրաւորուածներ կան։

ՀՌՈՄ.— Կէօ-պոլոնեական Քաբի թալ թերթը կը գրէ թէ ֆոն Պիւլով իշխանին եւ Պ. Թիթթոնիի տեսակցութիւնը կրկին ապացուցած է թէ Երրեակ Զինակցութիւնը անփոփոխելի կերպով առկայ է։ Գերմանիա եւ Իտալիա համաձայն են ամէն կէտերու մասին։ Իտալիոյ համար մասնակցութիւն պահանջող արտաքին խնդիր մը չկայ. անիկա իր ներքին գործերով միայն կ'ուզէ պարապիլ։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Կառավարութիւնը կ'ուզէ յետաձգել Սքուբշթինայի գումարումը մինչեւ նոյեմբեր 14, վասն զի ներկայացուելիք օրինագիծերը հոկտ. 14էն առաջ չպիտի կրնան աւարտիլ։

ԲԱՐԻԶ.— Աթէնքէն կը հեռագրեն թէ Պ. Ռալլիս այդ քաղաքը հասած է՝ դաշնագիր հաստատելու համար Յունաստանի եւ Ռումանիոյ միջեւ կնքուած առեւտրական դաշնագրութիւնը։

—Ուաշինկթընէն կը ծանուցուի թէ [illegible] ֆրանսական հիւպատոս Պ. Թիւսրօ՝ արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռութի պարզեր է ֆրանսական կառավարութեան հայեացքները եւ առաջարկեր է այն ընթացքը զոր մտադրած է ձեռք առնել հանդէպ Վենեզուէլայի կառավարութեան։

—Պետերսպուրգէն կը հաղորդուի թէ ռուս կառավարութիւնը վերջնականապէս կ'ընդունի անդրսիպերիական երկրորդ գիծ մը շինելու ծրագիրը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սանիէի ատենին տրուեցաւ Սկիւտարի ընդհանուր դատախազի օգնական Պէյրի Սըրրը էֆ.ի, Սալիսէի ատենին՝ Եզրիէի թաղապետական եւ փոխադրութեանց միջոցներու յանձնաժողովին անդամներէն Թահիր պէյի եւ Մաթեոսեան էֆ.ի եւ Սիրքէճիի թղթատարական կայանին Տնօրէն Ճէմալ էֆ.ի եւ Կ. Պոլսոյ թղթատարատան բաժանմունքներու առաջին հիւղին ատենաչ Պէքիր Սամի էֆ.ի։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշանը տրուեցաւ Սըվազի բերդաքաղաքներու հրամանատար Մէհմէտ [illegible] փաշայի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ [illegible] Տնօրէններէն Պ. [illegible]։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ դատարանական [illegible] պաշտօնեաներէն [illegible]։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ Աթէնքի [illegible] Պ. Ա. [illegible], չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ [illegible] եւ [illegible] Պ. [illegible]։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ [illegible] Տնօրէն Պ. Համբարձումեանի, չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ [illegible] Տնօրէն [illegible] Պ. [illegible], [illegible] Տնօրէն Պ. [illegible] եւ [illegible] Պ. Զաճուսի եւ [illegible] Աթէնքի [illegible] Պ. [illegible] եւ հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ [illegible] Պ. [illegible] եւ [illegible]։

—Երկրորդ կարգի Շէֆքաթ՝ Եվգուֆի նախարարութեան վարչական խորհուրդին նախագահ Սէլիմ Սըրրը փաշայի աղջկան Նիւզհէթ հանըմի։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒԱՆՑ ՋԱՐԱՋԱՐ ԳՈՐԾԱԾՈՒՄԸ.— Թ. Հագիգաթ մէջ կը կարդանք.— «Նշանաւոր Նիւ-Եորք Թայմզ լրագիրը իր 1905 օգոստ. 19ի թիւին մէջ հետեւեալ յօդուածը հրատարակած է.— «Ինչո՞ւ իրաւունք չունինք միջազգային օրէնքը հաւատարիմ բան մը նկատելու, երբ Օսմ. Կայս. կառավարութիւնը չի ճանչնար ամերիկեան անցագիրները ո՛չ մարդոց, որոնք իրենց մասնագիտական ընթացքին ատենը Կայս. կառավարութեան օրինական հեռացումներէն բնագինքին պաշտպանելու նպատակով Օսմ. երկիրներէն Ամերիկա կու գան եւ ամերիկեան հպատակութիւնը ձեռք բերելու համար ամերիկեան օրէնքին կողմէ որոշուած ժամանակին չափ հոն մնալէ ետքը կ'առնեն իրենց անցագիրը եւ կրկին Օսմ. երկիրները կը վերադառնան, իրենց խառնակարական մտադրութիւնները ի գործ դնելու մտօք։ Երբ մէկը իր ծնած եւ մեծցած երկրին հանդէպ իր յանձնառութիւնները կատարելէ ետ կենալով, կը զղջէ, բնական է որ տարիներ անցնելէ ետքը բաղձայ այցելել անգամ մը իր ծննդավայրը։ Եւ սակայն երբ'եք պատշաճ ընթացք մը չենք կրնար նկատել ընթացքը այն անձին որ այս կերպով օտար երկիր մը պաշտպանութիւնը առնելէ ետքը խառնակարական մէկ է ընթացքի մէջ գտնուելու համար է որ իր ծննդավայրը վերադառնալ կ'ուզէ։ Տարակոյս չկայ թէ շատ դէպ ազդեցութիւն մը պիտի ըլլէ ամերիկեան կառավարութեան պաշտպանել ուզելը ո՛չ կարգի անձերը՝ որոնք իրենց ծնած երկրին վնասակարէն—ըլլայ Վեհ. Սուլթանը, ըլլայ Գերմանիոյ եւ կամ Ռուսիոյ կայսրը—դէմ խառնակարական ընթացքի մը մէջ գտնուելու նպատակով կ'երթան։ Այսօր շատ ծիծղ է թէ շատ մը անձեր՝ ամերիկեան անցագիր մը իրենց ստացած ըլլալու համոզումով, վերադարձել եզանելու իրենց ձեռքբերած անցագիրները չարաչար կը գործածեն. Արեւելեան երկիրներու եւ Միջերկրականի ծովու եզերքը ծնող կարգ մը մարդիկ կան՝ որոնք ամերիկեան հպատակութեան յատուկ թուղթերը ձեռք կը բերեն, ոչ թէ Ամերիկայի Մ. Նահանգներու հաւատարիմ հպատակ ըլլալու նպատակով, այլ աւելի դիւրաւ գէշ ընթացքի մը մէջ գտնուելու նպատակով ո՛չ երկիրին դէմ, ուր ծնած եւ մեծցած են, եւ ուր ամէն կարգի չարիք եւ երախտամոռութիւն վայելած են։ Այս վիճակը, ինչպէս որ օտար երկիրներու կազմէ պատշաճ դատուած բաներէն չէ, անանկ ալ ամերիկեան կառավարութեան համար եւս դժուարութեանց պատճառ մը եղած է։ Ի մէջ այլոց, ինչպէս որ այս անգամ Հայերէն ոմանք ամերիկահպատակութեան իրաւունքը չարաչար կը գործածեն, առաջ ալ Քուպա կղզիին խռովարարներն ալ՝ սպանիական կառավարութեան դէմ ամերիկահպատակութիւնը չարաչար գործածել իրենց նպատակ եւ ամօրութիւն ըրած էին։ Այս անպատշաճ ընթացքներուն միակ գլխաւոր պատճառը Ամերիկայի հպատակութեան դիւանններուն մէջ պէտք է փնտռել։ Պէտք է որ հպատակութեանց դիւաններու Տնօրէնները մեծ ուշադրութեամբ եւ մանրազննին քննութեամբ մը անցընեն ամերիկահպատակութեան թեկնածու անձերը, առաջին անոնց ամէն կարգի ընթացքը, եւ հպատակութեանց թուղթերը չտան, մինչեւ որ դուռնիք չհաստատին եւ կատարելապէս համոզուած չլլան այդ անձերու մէջ նենգին, եւ նոյն իսկ անոնց մտադրութեան եւ նպատակներուն։ Օտար ազգի մը նկատի չառնելով իրեն ծնած երկրին վեհապետին հանդէպ երդուամբ խոստացած հաւատարմութիւնը, կրնայ երդուամբ պատմաճղկել թէ ինքը ամերիկեան կառավարութեան հաւատարիմ հպատակներէն մէկը պիտի ըլլայ։ Եւ սակայն պատշաճ ընթացք մը չէ կրնար նկատուիլ բացարձակապէս՝ հպատակութիւնը փոխելով իր ծննդավայրին մէջ կարգ մը անձանց ընթացքներու մէջ գտնուիլ։ Ամերիկեան հպատակութեանց դիւաններուն մէջ առանց բաղդատութեան ի գործ դրուած պարզ գործողութիւնները՝ այս անձանց քաղաքական աճեցքէն դուրսներու եղանակեան գործերը ակնամօլ կը դիւրացնեն, եւ այս պատճառաւ միջազգային կարգ մը խնդիրներ երեւան կ'ելլեն, ինչ որ կը սպառէ մեր կառավարութիւնը ալ որ կարգ մը ձգձգումներէն վրայ, չբխած խնդիրներու մէջ կ'իյնայ։ Ամերիկեան կառավարութիւնը՝ որ ինչպէս յայտնի է, պարզ խաղաղասիրութեան գործի մը ամբողջ ալ չէ գտներ, պատշաճ չէ որ հպատակութեան փոփոխման նման կերպեր, եւ մանաւանդ յանդգնութեան եւ խարդախութեան ծածուկ գործերու իրական տեղի չտալու համար ազդու միջոցներ ձեռք չառնէ։ Հետեւաբար, անհամբեր նպատակ՝ երով եւ խարդախ մտադրութիւններով ձեռք բերուած ամերիկահպատակութիւնը ջնջուած, ապահովելու համար որ երկու կառավարութեանց ընդունուելու համար, պէտք է որ մեր հպատակութեանց օրէնքներուն մէջ յօդուած մը աւելցուի։ Մեր ոչ մէկէն հպատակութեանց դիւաններուն պաշտօնեաները՝ եթէ հպատակութեանց փոփոխման վերաբերեալ միջազգային օրէնքներուն մէջ գտնուած մանաւանդ օրէնքները համաձայն չարժած եւ գործած ըլլալով, մեր վերջ ընծայած յանկարծական յօդուածին պէտք չէր մնայ։ Ի մի բան, ամերիկեան կառավարութիւնը պէտք է ջանայ որ իր եւ օտար կառավարութեանց միջեւ բարոյական հակառակ խնդիրներու առթիւ անհամաձայնութիւն երեւան չելլէ։»

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայնի ազգականներէն Պառոն ֆոն Կէրէն, Ցիրկուսի համալսարանին մէջ տնտեսագիտութեան ուսուցիչ, որ գրուասիան ապագայի համար Կ. Պոլիս եկած է, դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Կէյի հետ, շաբաթ օրը, այցելեց Համիտիէ հիւանդանոցը, ուր արժանավայել պատիւներով ընդունուեցաւ անոր բժիշկներուն կողմէ։ Պառոն Կէրէն այցելեց հիւանդանոցին ամէն կողմերը եւ մեծապէս գնահատեց նոյն հաստատութեան ամենակատարեալ վիճակը եւ բոլոր այնտեղ աճմանագործող հիւանդանոց ամենաբարին մէջ։ Պառոն ֆոն Կէրէն եւ Պ. Կէյ շնորհակալութիւն յայտնեցին ասկէ մեկնեցան։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ բարձրագոյն յանձնաժողովը չորեքշաբթի օրն ալ գումարուեցաւ Ներքին գործոց նախ. Կայս. Պալատ-

տան երկրորդ քարտուղար եւ անձնակալը Իզզէթ փաշա, քաղաքային հանգրուանի թաղակի անուշեն վերադառնալ Նուրի պէյ եւ Եվկաֆի խորհրդոյ անդամ եւ կառավարութեան պաշտօնատարներուն եվկաֆի քննիչ Ջէմալ պէյ։

ՀԱԲԻՇ պատուիրակ Աթօ Հոլէլ Մէքէմ փաշա որ Ռուսիոյ գացած էր, ուրբաթ օրը Քարոլ Թողուսին ներկայացեր է եւ այսօր Կ. Պոլիս կը դառնայ։

—Ստացուած զօրավարին նախագահութեամբ հայեւ պատուիրակութիւն մը մօտերս Կ. Պոլիս կու գայ Վեհ. Սուլթանին ներկայացնելու Հաբէշի կայսեր մէկ գիրը։

ՇՔՈՏԼԱՑԻ երկրաչափէն վնասուածներու համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 506,137 ղր.ի։ Նուիրատուներուն մէջ կան Անատոլի երկաթուղիին Ընկերութիւնը՝ 500 ղր. եւ Մոլտովեան էֆ. 110։

ԱԻՍԱՋԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Սեւէզէն չորս ժամ հեռու Սոֆալու գիւղին մէջ երեւան ելած պուլկար աւազակները հալածելու համար ղրկուած զօրք. զինուորները այդ չարագործներուն հանդիպեր են։ Աւազակները դէմք պարզելով, զինուորներն ալ փոխադարձաբար պատասխաներ են, որով աւազակներէն մէկ քանի հոգի սպաններ եւ մէկ քանին ալ ձերբակալեր են։ Ընդհարման պահուն վիրաւորուած աւազակ մը մեռած գտնուեր է շրջակայ անտառի մը մէջ։

—Մենլէքի Կէլոնվէ անտառին մէջ կայս. զինուորները բռնեցին երեք առանց երկար հոգիէ բաղկացած աւազակներու խումբ մը։

—Պուլկար աւազակներէն Ներվան անուն չարագործ մը Պեօյթլիքի մէջ սպաններ է առաջինները եւ առաջին զինուորներու կողմէ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Սամսոնէն կը հեռագրեն թէ օգոստ. 23ին մեռած գտնուեր է տասնվեց տարեկան տղայ մը, որուն անձեւքին ձախ կողմը խոչոր այտուց մը ունէր եւ ժանտախտի բոլոր նշանները կը կրէր. սակայն ի վեր հիւանդ էր, ուստի այս տեղեկութիւն չէր հաղորդուած առողջապահական պաշտօնեաներուն։

—Ալեքսանդրիայէն կը հեռագրեն թէ օգոստ. 22ին եւ 23ին Եգիպտոսի մէջ ժանտախտէ դէպք եւ մահ չէ պատահած։

—Ծիրըը Մուսթաֆա Փաշայէն մինչեւ օգոստ. 23 անցած են 1709 ուղեւորներ, որոնց առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ էր։ Բուրգասէն, Վարչակէն, Բելգրատէն եւ Լոմպոյէն, ուր քոլերա ծագած է, ուղեւոր չէ ժամանած Ծիրըը Մուսթաֆա Փաշայի մաքսատունը։

ԻՏԱԼԻՈՅ ընդհանուր հիւպատոսին նախագահ Սալէթթա գօրավարը այցելեց Պօլսոյ, Պոսֆորի եւ Պոլսոյ միւս նշանաւոր վայրերը։ Ասկէ զինքը Սամթը Պելլեայի մէջ ճաշի մը հրաւիրեց իտալական զօրավարին։ Սալէթթա զօրավարը չորեքշաբթի օրը պիտի մեկնի։

ԱԻՍՏՐԻՈՅ դեսպանատան խորհրդական Պ. Սիլեր[illegible] Մարտին դեսպանի [illegible] ըլլալով, անոր պիտի յաջորդէ առաջին թարգման Պ. Օթօ, առաջ ալ երկրորդ թարգման Պ. Քոլոմ եւ այս վերջնոյն ալ երրորդ թարգման Պ. Պլինքի։

ՄԻՏԻԼԼԻԻ նախկին դատաւորներէն անդամներէն Իկրամի եւ Միւթթաֆօ էֆ.ի նոր պաշտօնի կոչուած են եւ դատաստանէ պիտի մեկնին՝ աւարտէն ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալնուն համար։

ՍԹԻՆՖԻ պանթերային Ալէքսանդրիա Եգիպտի մակերեւոյթը, կ'ըսէ Սապահ, հարկաւոր հաշիւ պատրաստուած ըլլալուն համար ձեռնարկուեր է։ Այդ աշխատանքին հաշիւները քննուած պահուն երեւան հանուեր է։ Կ'ըսուի թէ այդ աշխատանքը խառնաշփոթներ է որ սակայն խարդախ մէջ կորսնցուցեր է նոյն գումարը։

ՄԱԼԱԹԻՈՅ նոր կառավարիչ Լութֆի փաշա, շաբաթ օր, իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը ծանուցանելով Պոռնովայի Տօքթ. Անտոն Պարսամեանի էֆ.ի աղերսագիրը, որով տեղւոյն խնդրած էր, Պրուսայի Մուտանիայի Ֆուրուզ գաւառին մէջ Սոֆիա լեռը մաքրելու, գրեթէ նոյն նահանգին կուսակալութեան տեղեկագրել թէ այդ ծրագիրին իրագործումը օգտակար պիտի ըլլայ ու գիտութեան բնական ժողովուրդին։

ՄԵՐՍԻՆ-ԱՏԱՆԱ երկաթուղիին արմատականներու փոխադրութեան համար բարձր գին մը առնելուն հետեւանքով, ձեռնհասս պաշտօնատանց գրեթէ պէտք եղած տեղը, որ այդ գիներու չափաւորութիւնը, երկրագործներուն շատ շահաբեր է։

ՏԷՆԻԶԼԻԻ հեղեղին առաջ բերած վնասը 100-120 հազար ոսկի կը հաշուուի։

ԻԶՄԻՐԻ բժիշկներէն Նահիմ պէյ արտօնուեցաւ առողջապահական հանդէս մը հրատարակելու։

ԱՐՄՏԻՔՆԵՐԸ.— Վերջերս Էսկիշէհիրէն չորաթը հինգ հազար մոտ վագոն նով արմտիք կը բերուին։ Անատոլի երկաթուղիի Ընկերութիւնը գիծին երկու կողմը ընդարձակ մթերանոցներ շինելու կառուցած է՝ արմտիքները պահպանելու համար։ Նաեւ արմտիքներու յատուկ մասնաւոր վագոններ բերել տուած եւ վաճառական կառախումբերուն թիւը աւելցուցած է։ Միանգամայն որոշած է փոխադրութեան գիներէն իջեցնելով վագոնի համար հարիւրին երեսուն զեղչել. նաեւ հազար քիլէէ աւելի արմէջէն փոխադրող վաճառականներու, յանձնակատարներու եւ երկրագործներու ալ հաշիւներէն առաջք դնել մը պիտի ընէ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալութիւնը հաւաքած միջոցները ձեռք առաւ, որպէս զի Էսկիշէհիրի ծովափրփուրի հանքերէն արտադրութիւններէն շինուած զանազան առարկաներու յարգը աւելի բարձրանայ՝ նոյն արհեստով զբաղողներուն առաւել օգտակար ըլլալու համար։

ԱՅՏԸՆԻ մէջ վերջերս երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է. նաեւ Սէօքէի մէջ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Սեպտ. 17էն 23 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 210, որոնց 111ը՝ իսլամ (59 այր, 52 կին), 81ը՝ քրիստոնեայ (48 այր, 33 կին) եւ 18ը՝ հրեայ (5 այր, 13 կին)։

ՓՈԹՈՐԻԿԸ.— Վերջին օրերու հարաւային սաստիկ հովը Կ. Պոլսոյ մէջ բաւական աւերածներու, կտուրներու եւ ծառերու տապալման պատճառ եղաւ։

—Երէկ Գարա Գիւմրիւկի Աթիք Ալի Փաշայի մզկիթին մինարէին վրայ օրը կայծակ իյնալով, [illegible] վնասուեցաւ։

—Եէնիքէօյի առջեւ փոքր առագաստանաւ մը ընկղմեր է. անոր նաւաստիները ազատուեր են։

—Ասկէ օրը Իզմիթի նաւահանգիստին մէջ, փոթորիկի պատճառաւ, շոգենաւակ մը եւ չորս մակոյկներ ընկղմեր են. ձկնորսի երեք նաւակներ ալ կորսուեր են։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը, չորեք օրը, դատեց Համբարձում Պետրոսեան անուն անձը որ անցեալ յունիսին Գումգաբուի մէջ կնիկ մը սպաննած էր կինը զոհելով։ Համբարձումի արարքը նախամտածուած չհամարուելով, դատապարտուեցաւ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան։

ԳԱՆՏԻԼԼԻԻ մէջ ուրբաթ գիշեր պատահած հրդեհէն, ինչպէս ծանուցինք, երեսուն տուներ, Ցունաց եկեղեցին, վարժարանը եւ ինչ խանութներ այրեցան։ Կրակը սկսաւ յոյն կնոջ մը տունէն, ուր Աստուածածնայ պատկերին առջեւ վառուած կանթեղէն կայծեր ցատկած էին։ Հրդեհին տարածուելուն պատճառ եղաւ ջուրին չգոյութիւնը։ Այրած տուներուն մէկ քանին հայ բնակիչներու կը վերաբերէին, իսկ միւսները յոյն բնակիչներու։ Շատերը չկրցան իրենց կարասիները ազատել։

ՊՈԼՍՈՅ Մէջլիսանէ Գապուսի կողմը, չորեք օրը, Նուրի անուն մարդու մը տանէն հրդեհ ծագելով, երեք տուներ այրեցան։ Կրակը առաջ եկած էր բազմոցի մը վրայ մոռցուած սիկառէթէ մը։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Թաթավլայի Քէօշկեր Եորկի, չորեք օրը, Սինէմ-քէօյի Ցունաց գերեզմանատունը գնաց եւ ինքզինքը նոյն տեղի ջրհորը նետեց։ Թէեւ ազատուեցաւ, սակայն գլխովայր ինկած էր, որով քիչ ետքը մեռաւ։ Շարժառիթն է չքաւորութիւնը։

ՊՈԼՍՈՅ Աքս Մասլաքի կողմը, Հանրային Պարտքի վարչութեան շէնքին առջեւ, Բոսթի անուն մարդու մը վարձքով բռնած տան վարի յարկէն, երէկ ժամ 6ին, հրդեհ ծագեցաւ, սակայն կրակը շուտով մարեցին։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Պ. ԲԱՆՏԻԱ ԷՎԼԷՆԻՏԻԻ

Հանգուցեալ Ցոյն դատաւոր Պ. Լէօնթոս Էվլէնիտիի տարաբախտ որդւոյն Պ. Բանտիա Էվլէնիտիի յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ բազմութեան մը ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ չորեք կէս օրին Նէնիքէօյի մէջ։

Առաւօտ ժամը 9½ին (Ը. Ե.) Շիրքէթի 50 թիւ շոգենաւը Նէնիքէօյ փոխադրեց յուղարկաւորներու ստուար խումբ մը, որուն մէջ կը նշմարուէին դեսպանական, եկեղեցական, առեւտրական, բժշկական եւ այլ դասակարգերէ բարձր անձնաւորութիւններ, մանաւանդ ընտանիքը։

Շոգենաւը երբ Նէնիքէօյ, Էվլէնիտիներու ծովեզերեայ բնակարանին առջեւ հասաւ, նաւամատոյցին մօտ երկսեռ հետաքրքիրներու անօրինակ բազմութիւն մը խռնուած էր, զոր յուղարկաւորները հազիւ կրցան ճեղքել ու ցրուել. ոստիկաններ եւ թաղականաց շաւիղներու շուրջը, որոնք կը հսկէին կարգապահութեան։

Էվլէնիտիներու բնակարանը սգոյ երեւոյթ մը առած էր, եւ ամբողջ պարտէզները եւ շաւիղները մէջ տարածուած էին. սրահին մը մէջ դրուած էր տարաբախտ երիտասարդին դագաղը, համակ ընդաւ զինուած(?), ծաղիկներով շրջապատուած։ Դագաղը շրջապատած էին հանգուցելոյն ծնողքը, եղբայրներն ու քոյրերը, ինչպէս նաեւ ազգական կարգ մը կիներ եւ տղամարդիկ։

Յուղարկաւորները սրահը կ'ընդունուէին ընտանեաց դուռնէն Էվլէնիտի եւ Զարիֆի ընտանեաց ներկայացուցիչներուն կողմէ, նախ մտան դագաղին առջեւ, ուր իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին հանգուցելոյն ազգականներուն։

Ժամը 11ին (Ը. Ե.) սկսաւ մեռելական արարողութիւնը, նախագահութեամբ Նէնի-Գիւղի Ցոյն առաջնորդին, Տ. Լամբրիակոսի որ Էվլէնիտիներու փափաքին համաձայն, աւանդին կատարեց յուղարկաւորութեան ամբողջ արարողութիւնը։ Սակայն, եկեղեցականներու ստուար թիւ խումբ մը ներկայ կը գտնուէր իբր ողջոյն յուղարկաւորաց շարքին մէջ, ի պատիւ հանգուցելոյն եւ ընտանեացը։

Այսպէս, Ցունաց Տ. Եոաքիմ Ս. Պատրիարքին կողմէ Պատր. փոխանորդը, Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարքին փոխանորդը, Ցոյն ձեռնադրեալ կողմէ Սինայի անդամ Սերաֆիմ մետրապոլիտը, Տէրքոսի մետրապոլիտը, Թերապիոյ մետրապոլիտը, Ֆէնէրի վարժարանին տնօրէնն առաւել Հայրը, Այեազմայի եպիսկոպոսը, Գեսպանական դպրոցներու ուսուցիչներ եւ շատ մը քաղաքացիներ. Կալաթիոյ եւ Բերայի եկեղեցեաց քահանաները, քահանաներ։

Տուն կարգը կատարուելէ յետոյ մեծահանդէս թափօր կազմուեցաւ եւ դագաղը, զոր կը կրէին Էվլէնիտի եւ Զարիֆի ընտանեաց երիտասարդները, առաջնորդուեցաւ տեղւոյն Այ-Եորկի եկեղեցին, որուն զանգակները կը հնչէին տխրագին։

Թափօրին առջեւէն կ'երթային սափորակիրներ, թաղականական շուկաներ, յոյն ծաղկեպսակներ կը տանէին զարդարանք գեղեցիկ Պ. Մաքսիմ Ֆօն Պրուզիլիայի, իտալական դեսպան Մարքի Իմբէրիալի եւ Էվլէնիտի եւ Զարիֆի ընտանիքներ։

Այս ծաղկէ եկեղեցական դասը, որուն կը հետեւէր դագաղը, շրջապատուած ընտանիքին անդամներէն, Թափօրին հետեւող յուղարկաւորներու բազմութեան մէջ, որոնց մէջն էր նաեւ Թաղին երկու մեծամեծներէն մէկը, կը նշմարուէին, ի մէջ այլոց, երկրագործական նախարար Սէլիմ Մելհամէ փաշա, աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ, իտալական դեսպան Պ. Տիւռաչելէ, Հէլլէն դեսպանատան Ա. քարտուղար Պ. Բօթէս, բրիտ. հիւպատոս Պ. Ֆիլօն, դեսպանատան Ա. Թարգման Պ. Նանուծ, եւ միւս դեսպանատանց եւ հիւպատոսարաններու ներկայացուցիչները, պետական Խորհրդոյ անդամ Անդրէաս Քարամ էֆ. եւ Մավրոեէնի պէյ, Վասա փաշա, Բեժմի Տօրէն Պ. Ռօմայեա, Օսմ. Պանքային Ընդհ. Տնօրէն Պ. Տըֆէ, Տնօրէն Բոնէֆի պէյ, Պ. Բարթոլի եւ Պ. Նիտօ, Հանրային Պարտքի Վարչութեան փրանս. ատենապետ կոմս Լէյժ, կոմս տ'Աննան եւ գեղման պաշտօնեայ Պ. Թէօթա, Պանք տ'Օրիանի Տնօրէնը, Պանք տ'Աթէնի Տնօրէն Պ. Վասիլօպուլօ, փաստաբան Պ. Բաքալճիքիր, Եանքօ պէյ Եօաննիտիս, Ցունաց Պատրիարքարանի Բաղ. Ժողովոյ անդամ Պ. Բաղտանօվա, Պատր. գործակատար Իքինտօս էֆ., Պ. Նէգրօփօնթօ, Պ. Կրիսման, Պ. Լօմպարտօ, Պ. Զօֆիրօս, Պ. Անտօնիատի, Պ. Էլէֆադօ, Բերայի Այ-Թոտորի եկեղեցւոյն հոգաբարձութեան անդամներ, Պէտրօս էֆ. Ազարեան, Տիգրան էֆ. Եսայեան, Սարաֆօղլու պէյ, Պ. Լազարոս, Պ. Պ. Բաքսէլլի, Պ. Սարաֆօսի, վարժարաններու կրթական հաստատութեանց մէջ Պ. Զէքի, Թրամպուլի Տօքէն Պ. Բեքոպուլոս, որոնց հետ կը գտնուէր նաեւ Պ. Լէօնթոս Զարիֆի եւ իր որդիքը, Զարիֆի դրամատան Տնօրէն Պ. Սքալցը եւ աւելի ծանօթ անձնաւորութիւններ։

Թափօրը երբ եկեղեցի հասաւ, դրանը մէջ դագաղը ընդունուեցաւ Թաղին յոյն վարժարաններէն երկսեռ մանուկներէն, որոնք իրենց դասատուներէն եւ դաստիարակներէն հետ, սեւ շղարշներով՝ կանգնած էին պատշաճ երկու կողմերը։ Եկեղեցական արարողութիւնը կատարուեցաւ հանդիսաւորութեամբ։ Դագաղը շրջապատած էին տարաբախտ երիտասարդին ծնողքն ու պարագաները։

Եկեղեցւոյն մէջ կրկին ցաւակցութիւններ յայտնուեցան եւ ապա, դագաղը փառաւոր մահակառքի մը մէջ դրուելով փոխադրուեցաւ Շիշլիի Ցունաց գերեզմանատունը, ուր ամփոփուեցաւ Պ. Բանտիայի մարմինը, ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Ցուղարկաւորներէն մէկ մասն ալ իրենց արտօնութեան ներքեւ դրուած շոգենաւով դարձան Պոլիս։

* * * Ցունաց Տ. Եոաքիմ Ս. Պատրիարքը չորեք առաւօտ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարեց Նէնիքէօյի Այ-Բանդելէյմոն եկեղեցւոյն մէջ, որուն ներկայ գտնուեցան հանգուցելոյն ծնողքը, ազգականներն ու շատերը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ. որուն տօնախմբութեան օրն էր։ Ն. Սրբազնութիւնը չորեք երեկոյեան Պատր. Փոխանորդ Սրբազանին եւ Թաղ. Խորհրդոյ երկու անդամներու կողմէ Պատրիարքարանէն կառքերով առաջնորդուեցաւ Սամաթիա, ուր եկեղեցւոյն դրան վարժարանի աշակերտները երգեցողութեամբ առաջնորդեցին զինքը Թաղ. Խորհրդարան։ Հոն քիչ մը հանգիստ առնելէ ետք, Ն. Սրբազնութիւնը եկեղեցի գնաց եւ նախագահեց իրիկուան ժամերգութեանց, եւ գիշերը հիւրընկալուեցաւ Նոյեմ էֆ. Փայլձեանի բնակարանը։ Երէկ առաւօտ, ի ներկայութեան թաղեցւոց ստուար բազմութեան, Ն. Սրբազնութիւնը պատարագեց, եւ Ճաշու Գիրքէն առած քարոզ մը խօսեցաւ Սաղմոսի «Որդիս. մի՛ լուծաներիր, ալ պահէ զհրամանս իմ, եւ զհնազանդութիւն, զի կեցցէ անձն քո եւ շնորհք իջցեն ի վերայ պարանոցի քում եւ երջանկութիւն ի մարմնոյ քում, եւ դրոշմ ի վերայ սրտի քում» բնաբանին վրայ։ Պատարագիչ Սրբազանը ըսաւ թէ ինչպէս ամէն մարդու պարտքն է գիտնալ թէ մարմնաւոր կեանքը ունի միշտ իր դժուարութիւնները, որոնց դէմ պէտք է մաքառիլ, եւ

պատարագատուէր՝ հոգեւոր հանդիսին կ'ատենքին, ինչպէս Տէր Ցիսուս ինքն իսկ կրեց այդ դժուարութիւնները, եւ նոյն այն զօրութիւնն է, ըսաւ, որուն համեմատ հոգին կը հանգստանայ նաեւ մարմինը։ Հայ եկեղեցին կը տօնէ Խաչը զանազան տօներով, որոնցմէ մէկն է Վարագայ Ս. Խաչը։

Ցաւօք եկեղեցական արարողութեանց, պատարագիչ Սրբազանը հանդիսաւոր թափօրով դուրս ելաւ, եւ եկեղեցւոյն դրան առջեւ ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին թանկագին կենաց համար, մինչ ներկաներ ձայնակցեցան «ամէն»ներով։ Ապա Թաղ. Խորհրդարանին մէջ քիչ մը հանգիստ առնելէ ետքը, դրամական նուէրներ բաշխեց վարժարանին եւ Աղքատախնամին։ Ն. Սրբազնութիւնը հրաւիրուեցաւ Փայլձեան էֆ.ի բնակարանը, ուր ճաշեց եւ ապա Բերա իր բնակարանը վերադարձաւ։

—Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը՝ թեմական ինչ ինչ գործերու կարգադրութեան համար ամսոյս 17ին Սիսէն Ադանա ուղեւորեր է, իր հետ առնելով Ս. Աթոռին միաբաններէն Տ. Մկրտիչ եւ Տ. Վաղարշակ վարդապետները։

—Սոյն Ս. Կաթողիկոսը բացեր է Սիսի Ժառանգաւորաց վարժարանը՝ 20 աշակերտներով։ Ն. Ս. Օծութիւնը կը փափաքէր այդ հաստատութիւնը յանձնել ձեռնհաս վարդապետի մը կամ վեղարաւոր ուսուցչի մը, բայց դժբախտաբար Աթոռին միաբաններուն մէջ կարելի չեղաւ եւ վերջապէս յանձնուեցաւ Տ. Մեսրոպ Վ. Երէցեանի, որ ներկայիս ուսուցիչ մըն է եւ բաւական տարիներ կրթական պաշտօն վարած։

—Ս. Պատրիարքը՝ իր հետ առնելով գործակատար Արիս էֆ.ն՝ չորեք օրը Շէյխ-ուլ-Իսլամի Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Շէյխ-ուլ-Իսլամ Բարձ. Ճէմալէտտին էֆ.ի հետ։

—Բերայի առաջնորդ Տ. Ցովհաննէս Ա. քհնյ. Մկրեան չորեք օրը Պատրիարքարան երթալով տեսակցեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ։

—Ս. Էջմիածնէն հասած տեղեկութիւններէ կը հասկցուի որ դպրոցական եւ եկեղեցական կալուածոց վերջին կարգադրութեանց ի վեր, անոնց պահպանութեան միջոցներն են որ կը զբաղեցնեն Մայր Աթոռը։ Միայն օրը օրին ապրելու եւ այս կալուածներու կարգադրութեան ու մատակարարութեան հնարք ու միջոց մտածելու վրայ խորհեր է եւ այս պահուս, թէ՛ սինոդական, թէ միաբանական եւ թէ ճեմարանական գործերու մէջ կազմալուծում մը յառաջ եկեր է։ Այս վիճակին դարման մը տանելու նպատակաւ ստեպ կը ներկայանան Ս. Էջմիածնէն, աւելցնելով նաեւ թէ Ս. Հայրապետը՝ իր յառաջացած տարիքին մէջ կորսնցուցած օժանդակներու պէտք ունի, սակայն թէ՛ Աթոռին եւ թէ վիճակային կալուածներու տնօրէնութիւններու, հոգաբարձական ընտրութեան հաշիւն եւ ազգային դժգոհութեանց անդր չտեսն։ Այժմ ալ այդ դժգոհութիւնները հեղինակող ազդեցիկ այս կէտին վրայ եւ բողոքներ փափաք կը յայտնեն ի նպաստ կարգադրութեան ներ ընելու եւ մատակարարական գործերը ձեռնհաս մարդոց յանձնելու, որ այդ դրամին առաւելութիւններու եւ դիտողութիւններու առիթ չտան։

—Էջմիածնի գաւառ. Ժողովը օգոստոս ամսոյ վերջերը գումարուելով, Վիճակին Կրօն. եւ Թաղ. Ժողովոց պաշտօնավարութեան ժամանակին լրման առթիւ նորեր ընտրեր է։ Գաւառ. Ժողովին ներկայ գտնուեր են 41 անդամներ, որոնք նոր Կրօնական եւ Թաղ. Ժողովները ընտրեր են հետեւեալ կերպով. Կրօն. Ժողով.— Տ. Ներսէս Վ. Սարգիսեան, Տ. Ադամ քհ. Աւետիսեան, Տ. Գաբրիէլ քհ. Ջիվանեան, Տ. Եղիշէ քհ. Տէր Գէորգեան, Տ. Զարեհ քհ. Շիլեան, Տ. Հմայեակ քհ. Մուրատեան, Տ. Ցուսիկ քհ. Գովազեան։ Թաղ. Ժողով.— Տիարք Առաքել Աւետիսեան, Անդրանիկ Տիգրանեան, Բարսեղ Տէր Ազարեան, Գէորգ Բոստանճեան, Մովսէս Գովազեան, Ցովհաննէս Հայէկեան։ Այս ժողովները իրենց առաջին նիստերը գումարեր եւ դիւաններն կազմելով գործի ձեռնարկեր են։ Գաւառ. Ժողովը այս ընտրութիւնը վաւերացնելով Ազգ. Պատրիարքարանէն, հաստատութիւնը խնդրեր է։

—Ադրիանուպոլսոյ նոր ընտիր առաջնորդ Տ. Դանիէլ Ծ. Վ. Ցակոբեան, որ առաջ օգտակար եղաւ Վիճակին, մանաւանդ վերջին հրդեհին առթիւ Հրեկեղեցւոյ պաշտպանութեան կերպ մը ձեռնարկեց իր գոյութեանց գործունէութիւնը դրսեւորելով, զայն համոզեց, քանիցս հրաժարականներ մատուցեր է, եւ կը փափաքի երեք Կ. Պոլիս գալ։ Ադրիանուպոլսոյ գաւառական վարչութիւնը նկատելով որ Տ. Դանիէլ Ծ. Վ.ի առաջն. ընտրութիւնը կատարուած իրողութիւն մըն է, եւ ժողովուրդը կը փափաքի զինքը առաջնորդ ունենալ, անընդունելի դատեր է անոր հրաժարականը եւ խնդրեր է Ազգ. Պատրիարքարանէն որ Տ. Դանիէլ Ծ. Վ.ի առաջն. ընտրութեան վաւերացումը փութացնէ։

—Եգիպտոսի Նորընտիր Առաջնորդ Տ. Մկրտիչ Ծ. վրդ. Աղաւնունի, Վարագայ Խաչին առթիւ, Մայր եկեղեցւոյ քահանայից եւ Թաղ. Խորհրդոյ հրաւէրին վրայ, երէկ Մայր եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց եւ քարոզ խօսեցաւ։ Ցաւօք քարոզին, Տ. Մկրտիչ Ծ. վրդ. ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Կայսեր թանկագին կենաց արեւշատութեան համար՝ որոնց ձայնակցեցաւ ներկայ ժողովուրդը ամբողջ առատին ամէններով։ Նորընտիր Առաջնորդին յանձնուած են իր պաշտօնին վերաբերեալ կոյս. Պէրաթը, Պատր. կոնդակը եւ այլ պաշտօնագրեր ու յանձնարարագրեր՝ ուղղեալ առ Գաւառ. Վարչութիւն Գահիրէի եւ առ Թաղ. Խորհուրդն Աղեքսանդրիոյ։ Տ. Մկրտիչ Ծ. Վրդ. վաղը կամ միւս օր կը մեկնի մայրաքաղաքէս դէպ ի Եգիպտոս։

—Եթովպիոյ հոգեւոր հովիւ Զիլճեան Տ. Մկրտիչ քհնյ. ընդարձակ տեղեկագիր մը կը պատրաստէ մատուցանելու համար Ազգ. Վարչութեան, պատկերացնելով Հաբեշիստանի Հայոց կրթական եւ եկեղեցական գործոց վիճակը, եւ ըրած կարգադրութիւնները եւն.։ Ատենագիրին պիտի կցէ նաեւ իր հրաժարականը, խնդրելով որ աւելի գործունեայ եւ արժանաւոր հովիւ մը ղրկուի Հաբեշիստան։ Ծխականները Հայերը գնահատելով Տ. Մկրտիչ քահանայի բարեկամ պաշտօնավարութիւնը, եկեղեցական ծառայութիւնը չկարենալ լքել ուզելով հրաժարականը ներել չեն ուզեր, որ սակայն Պոլիս վերադարձին ի վեր իր գործը շարունակէ նորէն։ Ճանապարհորդութիւն Հայերը պաշտպանելով Տ. Մկրտիչ քահանային բարոյական պաշտօնավարութիւնը, եկեղեցական ծառայութիւնը չկարենալ լքել ուզելով նուիրած են իրեն, որ առժամն Պոլիս վերադարձին ի վեր իր կանոնաւոր շարունակէ։ Ձեռնհասութիւն եւ Ասիա Աղաւնի մէջ գտնուած քիթերգութիւններ միացուցեր է Տ. Մկրտիչ, խոստանալով Պոլսէն լրագիրներ եւ գիրքեր ղրկել հոն։ Զիլճեան Տէր Հօր իր հետ բերած աղօթագրքեր փոխարէն ամբողջ Օր. Մասի Պոպոնաւորեան ժամերգ կարգադրութեամբ ընդունուած է Գոլֆեան որդեգիրը Ռոզանեա, եւ միւս երկու աղջիկը՝ Պէրպէրեան վարժարան։

—Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին դիւանապետ Տ. Վաղարշակ վրդ. որ 4 ամիսէ ի վեր Աստանա կը գտնուէր, հասարակաց ուղեւորելու պաշտօնով, Ներսէսեան վարժարան վերադարձեր է Սիսու Աթոռը, Թեմական գործերու մասին Տ. Վաղարշակ վրդ.ի այցելութիւնն, եւ իր Ս. Աթոռ մեկնելէն վերջ հոժարներ ալ Ս. Կաթողիկոսին, ուղղեց նաեւ գումարներ իսկ վերջնականապէս։ Բայց Վաղարշակ վրդ. դրա փոխարէն կը նկատէ իրեն համար առաջնորդական պաշտօնը եւ կը փափաքի քանի մը տարի եւս ուխտաւոր Ս. Կաթողիկոսին ձեռքին տակ, աւելի փորձառու ըլլալու համար։ Տ. Վաղարշակ վրդ. Ասիայի բոլոր գիւղերը այցելած եւ եկեղեցական եւ կրթական յարկերուն պէտքերը լրացուցած է։ Տասնեակ մը տարիներ առաջ գործունէութիւն եղած եկեղեցիներ վերանորոգած են մայրենի եկեղեցւոյ ծոցը։ Եգիպտոսէն եւ Ղըզիլ գիւղերը, որոնք լաւ խնամուած էին, քննել վարդապետն ինքնածօ՝ բարեխնամ կառավարութիւնը կալուածները եւ եկեղեցին բանալ ամենայն է որոնք 12 տարիէ ի վեր փակուած էին։ Եկեղեցին ամբողջ մաքրել եւ նորոգել տալով, բանալու յանձնած է ամբողջ բարեպաշտ աղջկան մը։ Նոյնպէս գիւղին քանի մը տներէն Տ. Կարապետ վերադարձած է իր մայրենի եկեղեցին եւ ամբողջ պատարագը մատուցեր է։ Նոյն օրը, Վաղարշակ վրդ. ի ներկայութեան խուռն բազմութեան, Վեհ. Կայսեր թանկագին կենաց համար բարեմաղթութիւններ ըրեր է։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ, 8 Հոկտ.— Հեռագրական ասոցիացիոն գործակալութիւնը կը լսէ թէ երկու կայսրերու կը զրկեն լրագիրներուն այն լուրերը թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամզտորֆ կոմսը հրաժարական պիտի տայ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Աւստրիոյ Երեսփ. Ժողովին նիստերը յետաձգուեցան՝ նախընթաց Խորհրդակցութեան գումարման ժամանակ տալու համար։

ՓԱՐԻԶ.— Բեզնէրաբօրթէն կը հեռագրեն Նիւ-Եորք-Հէրըլտի թէ հիմա հասարակ կ'ըսեն որ Ֆրանսա պիտի չուզէ մասնակցիլ Անգլիական համաձայնութեան։

ԹՈՔԻՈ.— Ճափոնները յաջողեցան ջուրէն երես հանել ռուսական Կայսամաf թնդանօթանաւը, որ Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մէջ ընկղմած էր։

ՀՌՈՄ.— Մառքինի զօրական նախարը Վատիկանի ժամանեց՝ տպաւորական քննադատական ձեռնարկով փոփոխութիւններ ընելու։

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Ռումանիոյ ղեկավարներուն դէրքը անհամաձայն է։ Ռումանիոյ հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնները խզուած ըլլալուն հետեւանքով շատ կը մնայ Ռումանիոյ բանակը Հելլենացիներ։ Կը կարծուի թէ Ցունաստանի Երեսփ. Ժողովին նախագահը բացուելէն ետքը, ներկայ դահլիճին պիտի յաջորդէ Պ. Թէօթոքիսի կողմէ կազմուած նախարարութիւն մը։ Կը յուսացուի թէ այդ փոփոխութենէն ետքը Ռումանիոյ եւ Ցունաստանի յարաբերութիւնները վերահաստատուին։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը Ռուսիոյ Նիկոլայեան(?) աւստրիական դեսպանին պաշտօն յանձնեց՝ Լա Հէյի մէջ գումարուելիք խաղաղութեան երկրորդ Դեսպանաժողովին հրաւիրել Ամերիկայի պետութիւնները որոնք չհրաւիրուեցան առաջին Դեսպանաժողովին։

ՄԻՒՆԻԽ.— Նոսրէն Նախրիխթէն թերթը աւելի կը ծանուցանէ թէ Բէրլին մեծ դուքսը պիտի ամուսնանայ Մէլէթա մեծ դքսուհիին հետ։

—Մակեդոնիական Զայրունն Բեզնէրապուրկէն այս լուրը կը առնէ։— Ռուսական կառավարութիւնը որոշեր ընդունիլ Հերցեկովինը երկրին համալսարաններուն մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճափոնի յայտնած փոքրին համաձայն, եւ Քրէտայի մէջ ծառայած թշուառութիւնը չէզոքելու համար, ինչ որ ընդունուած է Բարձրագոյն Դրան կողմանէ, Անգլիա մտադիր պիտի վերցնէ Քրէտայի մէջ ունեցած զօրաբանակները. միւս տէրութիւններն ալ Անգլիոյ օրինակին պիտի հետեւին։ Արդէն Անգլիա ու Իտալիա գործակատարներ իրենց վերջնական որոշումը առած են։

ՓԱՐԻԶ.— Գալը հեռագիր մը ուղղեց Ռուսիոյ կայսեր, գոհունակութիւն յայտնելու Լա Հէյի խաղաղութեան Դեսպանաժողովին գումարման համար։ Պիոս Ժ. կը խորհի պատուիրակներ ղրկել նոյն Դեսպանաժողովին։ Նաեւ կը մտածէ որ առաւել ազատամտական պայմաններ բաղդատելով ազգերու երկար ատեն վայելէ խաղաղութեան բարիքները։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Մօսքուա Պ. Վիթէ ներքին գործոց նախարար պիտի անուանուի։ Կը կարծուի թէ պաշտօնեաներու մէջ նոր փոփոխութիւններ պիտի ըլլան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզ կ'ըսէ թէ Ֆրանսայի, Գերմանիոյ ու Ռուսիոյ միջեւ մերձեցում մը համաձայնութիւնները չէ տեսնուած են։ Եւ ոչ մէկ պարագայի մէջ ֆրանքօ-գերման մերձեցում մը չի կրնար վնասել Անգլիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ եղած սիրալիր համաձայնութեան, ինչպէս Գերմանիոյ ու Ռուսիոյ միջեւ բարեկամութիւնը բնաւ պիտի չնսեմացնէ ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութիւնը։

—Կոլլէժի Իլէմին եւ Իլէմանուէլին ամսոյս 18ին Գամպէլ պիտի ուղեւորին. մէկ քանի ամիս Հնդկաստան պիտի մնան Կոլլէժի Իլէմիի յաջորդական վիճակին հետեւելով, որուն կը յանձնարարեն բժիշկները հանգիստ առնել կլիմայի փոփոխութեամբ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ 1906 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ԳԻՆ 1 ՂՐՈՒՇ

Հիւանդանոցիս յատկական 1906 տարւոյ Պարզ Օրացոյց հրատարակուած է խնամով ու մաքուր տպագրութեամբ, որ աւելի տարիներու պէս եկեղեցական արարողութեանց եւ ժամերգութեանց նկատմամբ մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ, բովանդակէ նաեւ կերպարանագրեալ կոչումներ յատկապէս Օրացոյցին համար պատրաստուած եկեղեցական պաշտամանց ցանկերով, լուսանկար նկարազարդուած ու հրատարակուած ըլլալով, ուր աւելի ճոխացած է։ Աւելորդ չենք համարեր նաեւ յայտարարել թէ մի միայն Հիւանդանոցիս սեփական Օրացոյցին ճշգրտութիւնը հաստատուած եւ վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանի կողմանէ, հետեւապէս կարեւոր է ուշադրութիւն ընծայել անոր կողքերուն վրայ դրոշմուած կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1906»։ Հոգաբարձութիւնս գոհունակութեամբ առիթ կը ծանուցանէ մեր բարեկամ ազգայնոց ու հասարակաց թէ Հիւանդանոցի նկատմամբ տրուած օգնութեան հոգածութեան արդիւնքը կը վայելէ, բայց արդիւնաւ Հաստատութեանս մէկ գլխաւոր հասոյթը կը կազմէ նաեւ Օրացոյցի հրատարակումը, ներկայիս կը խնդրէ որ այդ գրպանի Օրացոյցէն ամէն մարդ հատ մը գնել անպատճառ մէկ մէկ հատ, որուն արդիւնքը յատկացուած է Հաստատութեանս 1000է աւելի պատսպարեալներուն։ Վաճառման կեդրոնատեղին է Հոգաբարձութեանս գրասենեակը։ Նաեւ ամէն գրավաճառաց քով։

(Հոգաբարձութիւն)

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

Ազդ.— Օսմ. Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Րումէլիի երկաթուղիի պարտաթղթերէն ունեցողներուն թէ 1881 դեկտ. 8[20ի կայսր. հրովարտակին եւ 1903 սեպտ. 1[14ի Հրովարտակի յաւելուածին համաձայն, հետեւեալ թիւ պարտաթղթերը տիրողները եթէ մինչեւ ներկայ տարուան դեկտ. 1 չներկայացնեն գանձելու, իրենց իրաւունքը պիտի կորսնցնեն։ Անուանական այդ թիւերը որոնք քաշուած են 1875 դեկտ. 1ի վիճակահանութեան ատեն եւ որոնք չեն գանձուած մինչեւ այսօր.

311,876 702,823 946,577 1,692,257
1,692,258 1,692,259 1,692,260 1,963,880

Կ. Պոլիս, 2 Սեպտ. 1905

4—6

ԼԱ ՍԷՔՕՆ

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բասամ Բանայեա, Թիւ 7, Բերա

Ջեռուցած գներով ու լաւ ապրանք գնելու համար կինները չեն կրնար միթէ Բերայի բասաժէն անցնիլ եւ Լա Սէքօն վաճառատունը մտնել, ուր պիտի կրնան գտնել ամէն տեսակ կերպասներէն, մետաքսներէն, բրդեղէն եւ բամպակեղէն։

Լա Սէքօն թէ՛ Կ. Պոլսէն եւ թէ Եւրոպայէն կանխիկ կը գնէ իր ապրանքները եւ բան մը չի պարտիր ոչ մէկուն։ Անոր համար է որ յաճախորդները կրնան լաւ ապրանքներ գնել՝ չափաւոր եւ անմրցելի գիներով։ 9—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 Ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝	Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝	Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝	Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ադանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, [illegible], Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գօնիա, Լառնագա, Լիմասօլ, Գահիրէ, Մէրսին, Միթիլին, Մանիսա, Նիկոսիա, Ուշաք, Բորդ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխառութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (թրաթ) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտիններ կու տայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իր սնտուկը կ'ընդունի, պահելու համար փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժէթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժէթուղթերը կը պահուին Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին մէջ՝ կառուցուած մասնաւոր սնտուկներու մէջ (պողպատէ եւ մեքենական փականքով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ ելած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդէքի, արժէթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդէք մը կ'առնէ եւ օրուան փոխանակագինին համաձայն։ Անոր տէրերուն հաշիւն կ'ունենէ պայմանաժամի կամ գանձման օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձելու համար՝ պահուած արժէթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կարուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իր սնտուկը արժէթուղթերը կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Փարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէռլին, Պրիւքսէլ, Համ, Վիեննա, եւայլն։ Ցանկերու պահանջը կրնայ ըլլալ դրուած է, կամ իր հաշուոյն ընդունուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժէթուղթերը ի պահ դրուած են այդ գործակալութեանց, մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, գանձուած արժէթուղթերը իրենց հաշուոյն ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ սակարանական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան արամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժէթուղթեր, ինչպէս Րումէլիի Երկաթուղի, Եգիպտական Պրէֆէր Ֆոնտներ, Ցունաստանի Ազգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը։ Անձնիշխան կերպով յանձնելի են այս արժէթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ արժէթուղթերու վրայ ամէն գործողութիւններ, փոխառութեան, կտրօններու վճարում, եւն., մասնաւոր պայմաններու համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժէթուղթերու վրայ փոխառութիւն կ'ընէ հաշուեկշիռով եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժէթուղթերու կտրօններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գտնուած արժէթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատկացուցած է՝ կայսերական Սնտուկներ արժէթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնց Սնտուկներուն մէջ ընդունուած ըլլալն կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'ապահովագրէ ընդդէմ հարկերին հարկեր վճարելի առաջ եկած կորուստը, վիճակահանութեան միջոցաւ, յաջորդ վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 41—50

ԻԼԱՆ

(Խալիճէի խասսայի Շահանէ)

Խալիճէի Խասսայի Շահանէ իտարէսինէ [illegible] 2500 մէթրօ [illegible] մէթրօսը մինիմի 20 ղրշ. հիսապը իլէ 13 ղրշ. [illegible] 26ընճը [illegible] 3—3

Ֆի 21 Իյլիւլ 321

Առաջնակարգ Ընկերութիւն **Հունկարական** Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461.835,390 ՖՐԱՆՔ

Այս Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ [illegible], ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամօժիտի եւ մանկանց դրամագլուխի գոյացութեան, եւ ցմահ թոշակի ապահովագրութիւններ։

ԿԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ՍԵՂՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱՉՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՈՒ ՋԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալը Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԳԻՔ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԵ
Պոլիս Պառնաքեան խան

18 48—50

ՍԻՐՕ ՏԸ ՌԷՖՕՐ ԻՕՏԷ
ԼՌՈՒՄԾ ԵՒ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրօ Անթիսքօռպիւթիքի և Մօռիւ ձկան իւղին տեղ՝ աւշականութեան, տժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փշտիկներուն դէմ. ինչպէս նաեւ վիզի գնտիկները հալեցնելու և ախորժակը բանալու համար։

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանոց մէջ Ա.

ԿԱԹԻԼՆԵՐԸ ՃՇՄԱՐԻՏ
ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ
FER BRAVAIS
ամէնէն ազդու դեղն են

ընդդէմ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ԴԺԳՈՅՆ-ՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՏԿԱՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։

Առանց հոտի, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի աշխարհիս բոլոր բժիշկներուն կողմէ։

Պնդութիւն չի պատճառեր. Ակռաները չի սեւցներ. Բիչ առնէն ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ–ԿՈՐՈՎ – ՈՅԺ – ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կուտայ։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններէ
եւ դեղօրէից վաճառատուններէ։
Լաֆաէթ փողոց թիւ 130

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան Կայսերական Պանքայի Բերայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժեթուղթերու գնման մասին՝ ամսական վճարումներով, որպէս զի փոքր խնայողները կարենան իրենց դրամները զետեղել։ Այդ արժեթուղթերը կրնան ըլլալ Թուրքիոյ Լոտերիայի պարտաթուղթեր, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, Օսմանեան Ազգային Պանքային պարտաթուղթեր, Վիլ տը Բարիզի ամբողջ եւ քառորդ պարտաթուղթեր (զանազան շրջաբերութիւններ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մաս Բամբիւէլ եւ Ցանիքէ պարտաթուղթերուն, Փրանսական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, եւն.։ Այս դիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան Կայս. Պանքային կողմէ, յանձնարարելի վճարումին փոխարէն արժեթուղթի մէկ քառորդին, օրուան գնով։ Այդ վճարումը կատարուելէ յետոյ յանձնարարը արժեթուղթերուն տէր կ'ըլլայ, որուն ընդունագիրը կը տրուի իր անունով եւ թուանշաններով։ Գանձարեղը պիտի մասնակցի վիճակահանութեանց եւ կտրօններու վճարումին։ Արժեթուղթերը իբր գրաւական պիտի մնան Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մէջ, մինչեւ որ դրամագլուխը եւ տոկոսները վճարուին։ Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մասնաճիւղը վերը նշանակուած արժեթուղթերը ունի, ինչպէս նաեւ հանրածանօթ արժեթուղթեր, հանրութեան տրամադրութեան տակ դրուած, որ կրնայ գնել թէ՛ կանխիկ դրամով եւ թէ ամսական վճարումներով, ինչպէս նշանակուած է վերը։ 32—50

ԻԼԱՆ

7726էն 7735 նումերոները գտնուող [illegible] ամսական [illegible] մասին [illegible] օրերը [illegible] մէջ [illegible] ծանուցում կ'ըլլայ։

Միւտիւրիյէթ
Ցի 10 Իյլուլ 320 9-10

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ

Իւր շոգենաւերը երթեւեկ կ'ընեն
Լիվերփուլի եւ Ամերիկայի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոն.
Քարմանիա	19500	Սիլվանիա	5598
Քարոնիա	18900	Փաննոնիա	4240
Լուքանիա	12950	Քէյթա	3820
Քամփանիա	12950	Իվէռնիա	2945
Ուլթոնիա	8345	Բէթքիա	2936
Ումպրիա	8128	Սլաւոնիա	3028
Էթրուրիա	8120	Սաքսոնիա	2558
Սլիւվիա	7392	Ալէքսօ	2181
Աուրանիա	7269	Ցէֆալոնիա	1600

Դիմել առ ԺՈԼԻ Է ՍԻԿԸՐ
32—50 Joly et Seagor
Մէյմանէթճի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Թարա Մէհմէտ փողոց 14

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նազլը խան կամ հետեւեալ հաստատութիւններուն.—

Սամաթիա, Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սաաթճեան եւ Ռոտոզի, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու թիւ 10
Պ. Ս. Այվազօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Մոտայրքիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, Իսկելէի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Պեամիլ էֆ., Չարշըի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անքիւթ, Մօտա ճամբայ.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմոքրի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրմինկ Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Էդիէն Գրեմէզի, Բէվէքլիլ խան.
Բերա, Մամաթիա Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբայ, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Րէջալ էֆ.
Բ. Սամաթիա, Բէնթիք.
Նազլը խան, Հէզարէն փողոց, թիւ 14.
Ղալաթիա Գօօբէրաթիվի վճարման դիմաց։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 34—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դիտօ	1497	Հէրօ	1014	Մալթօ	724	Ռազգրիա	126
Ալէփփօ	3607	Դանթէ	1906	Հիտալկօ	1696	Մարէնկօ	2273	Սանթօ	1113
Անճէլօ	1541	Դարօ	896	Հիրօ	775	Մարթէլօ	3709	Սփէրօ	1735
Արիօսթօ	2277	Դիէկօ	4321	Հօրաթիօ	1581	Մէրլինօ	2557	Թասսօ	1193
Կասթօ	1828	Տոմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Թօքիօ	1203
Պորոտինօ	1264	Դուրօ	2383	Հորաթիօ	3620	Մոնթէվիտէօ	1735	Թասօս	1323
Պրավօ	1076	Տրակօ	1719	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2439	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տրիւմօ	504	Իտալօ	2334	Նէրօ	1083	Թորոնթօ	3327
Պըֆֆալօ	2481	Էկօ	2464	Իտանօ	5540	Օհիօ	4100	Թալիսմա	1470
Կէյրօ	1871	Էլտորատօ	1530	Ժիւնօ	1080	Օնտարիօ	4036	Թրիթօնէ	437
Կալիպսօ	1387	Էրատօ	1841	Կովնօ	1058	Օրլանտօ	1555	Ուրպինօ	2439
Քամիլօ	1544	Ֆիտօ	954	Կոլփինօ	2307	Օթելլօ	1637	Վասկօ	1914
Քարլօ	1094	Ֆլամինեան	1828	Լաւինօ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1085	Ռիալթօ	2229	Վիլսընեան	3896
Գոլօրատօ	1831	Ֆրանչէսքօ	4582	Լորէնզօ	2272	Րինալտօ	1663	Ջէռօ	1350
Քօմօ	1097	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1612	Զէնօ	1210
Գոլորատօ	4135	Կուիտօ	1243	Լուչեռնօ	2191	Սաֆօ	1789		

Ընդհանուր վաճառանոց Հըլէն հոս հասած է։
Տայսօ յոգնելու, հասարակ Բէզէրին։
Ընդհանուր վաճառանոց Հըլէն հոս կը տառնայ։
Ալեքքօյ ազգնելու, հասարակ Ռեյնօր, Նոյեմբեր 12ին։

Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24, Քրիստիաս Մէյէթ խան, Ղալաթիա 10 7—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՓՈՍՏԱՅԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
Հինգ. 9ին Իմէրէթի Անատ. եզերքէն։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ
Հինգ. 10ին Իմէրէթի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ	Բարիզի համար	300	ֆր.
»	» Մարսիլիայ	» 160	»
Բ.	» Բարիզի	» 150	»
»	» Մարսիլիայ	» 120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գալաթա Գոլէյման Թօփհանէ ծառայութեան վրայ։
15 9—50 Ժ. ՔԸՊՈՒԼ

Էրէյլի	ժմն.	6	53
	մկն.	8	50
Ալաքէօ		9	17
Այրանճը–Տէրպէնտ		10	1
Սէյտիօկա		10	43
Գառղըն	ժմն.	11	7
	մկն.	11	22
Մանտասուն		11	55
Արըք Էօրէն		12	24
Չումրա		1	—
Գաշըն խան		1	35
Գոնիա ժմն.	հաս.	2	5

17—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1905 Սեպտ. 1 (Ն. Տ.) ճիշդ օրէն սկսեալ

ԳՈՆԻԱ–ԷՐԷՅԼԻ–ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառխ. 622 Ապր. և Ճմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկն.	12 30
Գաշըն խան		1 1
Չումրա		1 45
Արըք Էօրէն		2 13
Մանտասուն		2 42
Գառղըն	ժմն.	3 13
	մկն.	3 28
Սէյտիօկա		3 54
Այրանճը–Տէրպէնտ		4 44
Ալաքէօ		5 20
Էրէյլի	ժմն.	5 45
	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմն.	երեկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կախմ. 621 Ապր. և Ճմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող
շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեդի	Նայլօքերիս
Միեփիս	Էմեյսիս
Ռամսիս	Բուզիրիս
Թեպայր	Մօերիս
Նարագօն	Ֆայլէ
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին կարգի ճամբորդները չափ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ իրեն ճամբորդներու համար անզուգական ունին։

Երկրորդ կարգի ճամբորդներն ալ աւանդական թասով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեղաւորելու չունին։ սդերլինգ
Կ. Պոլսէ Լիվըրփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց ծրարները առնուելու ժամանակէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները առնելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և Ընկ.
Գործակալք
Ուէթօլ խան, Պահճէ գաբու, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
24—50 31 Ճէյմս Սդրիթ, Լիվըրփուլ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. 1ԻՆ

ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Համայնագիտական բառարան եօթը հատոր բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)

Հետզհետէ աճող կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառագիրք մը։ Այդ պատճառաւ է որ հրաշալի յաջողութիւն մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍը, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին աստիճանի կատարեալ, իրապէս արդի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առատօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէսներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հիանալի բառագիրքը գերբնտիր է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէսներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կարելի է սպասել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբառնաս փողոց, թիւ 17, խնդրողին՝ 16 էջերէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իբր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմնական գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վճարում. 100 ֆրանք սասրագրուած ատեն, եւ միւսը՝ վեց ամիսէ վեց ամիս։

Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբառնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրուողները կը ստանան հրատարակուած վեց փառաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։
25 43—50

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ՊԱԹԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն բերացիք ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՊԱԹԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութեանց։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրամատնատիրոջ ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապետ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բաստ Պահճէքափըսը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն ճանիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։
28 21—50

Cie RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Սեպտեմբեր
Կ. 27 10 Սեվաստոպօլ ժամը 10ին առաւօտ, Զօնկուլտաք, Սինոպ, Իներպօլու, Քէրչ, Թէոտոսիա-Եալթա, Պէրտիանսք, Օտեսա, Նովո-Ռոսիյսկ, Բաթում, Ատլերոսք ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 29/12 Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ։
Երբ. 1/14 Մէրսինա, Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
13 Օտեսա ժամը 3ին իրիկուն։ 40—50

Khedivial Mail Line
(Քէտիվեալ Մէյլ Լայն)
Շոգենաւային Ընկերթ.
Շաբաթական ամէնէն արագ երթեւեկը
Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Էլ Գահիրէ շոգենաւը, հասարակ Բէլվամիքրոս, Աղեքսանդրիոյէն հոս կը ժամանէ Կիրակի, 8 հոկտ., կէս օրէն յետոյ ժամ 4ին։ Իսկ Չորեքշաբթի, 11 հոկտ. 1905 (Ը. Տ.), կէս օրէն ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր եւ Պիրէա։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթճի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։
16—50

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 (Ն. Տ.) ճիշդ օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐ ԳՈՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 խառն Առաւ. ժ.	վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 223 խառն Իրկն. ժ.	վ.
12	—	մկն.	Էսկի-Շէհիր	ժմն.	3	—
12	42	»	Ինէօնիւ Պէյլի	»	2	20
1	39	»	Սապունճը Պունար	»	1	38
2	33	»	Ալթընթաշ	»	12	42
3	15	»	Չէօյիւրլէր	»	11	58
4	10	»	Տէօյէր	»	11	5
4	39	»	Իհսանիյէ	»	10	20
5	3	»	Համամ	»	9	53
5	14	»	Ղազլըկէօլ Համամ	»	9	44
6	1	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	13
6	41	»	Կէյիքլէր Չոբանլար	»	8	20
7	33	»	Չայ	»	7	33
8	21	»	Իսհագլը	»	6	40
8	45	»	Սուլթանտաղ	»	6	15
9	16	»	Աք Շէհիր	»	5	53
9	48	»	Արգըթ քէօյ	»	5	13
10	30	»	Զօլաքլը քէօյ	»	4	35
11	8	»	Իլգըն	»	4	3
11	55	»	Գադըն-Խանը	»	3	9
12	50	»	Սէրայ-էօնիւ	»	2	27
1	22	»	Մէյտան	»	1	47
2	22	»	Հօրօզլու-Խան	»	12	42
3	—	ժմն.	Գոնիա	մկն.	12	—
իրկն.					առաւ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առաւ. ժ.	վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն. ժ.	վ.
1	—	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմն.	11	—
1	44	»	Աղ Պունար	»	10	18
2	24	»	Ալփու Պէյ	»	9	46
3	4	»	Պէյլիք Ահուր	»	8	53
4	9	»	Սարըքէօյ	»	8	1
4	58	»	Չիֆթլէր	»	7	4
5	18	»	Սաքարիա	»	6	27
6	5	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	6	—
7	3	»	Պօլաթլը	»	5	16
8	21	»	Մալը Քէօյ	»	3	49
9	15	»	Սինճան Քէօյ	»	2	47
10	—	ժմն.	Էնկիւրի	մկն.	2	—
իրկն.					առաւ.	

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՒԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 323 խառն Առաւ. ժ.	վ.	Թ. 324 խառն Իրկն. ժ.	վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ. ժ.	վ.	Թ. 322 խառն Իրկն. ժ.	վ.
2	35	12	45	մկն.	Ալայունտ	ժմն.	1	40	11	45
2	55	1	5	ժմն.	Քիւթահիա	մկն.	2	—	12	5

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 խառն Առաւ. ժ.	վ.	Թ. 423 խառն Իրկն. ժ.	վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 422 խառն Իրկն. ժ.	վ.	Թ. 424 խառն Առաւ. ժ.	վ.
4	15	6	22	մկն.	Համիտիէ	ժմն.	5	34	7	15
5	3	6	40	ժմն.	Ատապազար	մկն.	5	52	7	33

11—50

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՓԵԱՆ